

PDF4Kurd

دهریاوانه خنکاوه که

دهريوانه خنكاوه كه

نوسينى : گابرييل گارسيا ماركيز

وهرگيپرانى : شيرزاد ههينى

چيروكى ئەم بەسەرھاتە

لە (28) ى شوباتى (1955) دا، ھەوال و دەنگۆى وەرگەران و فەوتانى دەرياوانانى پاپۆرى كالداسى كۆلۆمبى بلاويۆۋە. پاپۆرەكە لە كەنداوى ئالاباما لە دەرياو ناوچەى موبىل ھەلقەناو رۆيشت بۆ قرتاجە، پاش روودانى كارەساتەكە بە دوو سەعات كالداس گەيشتە قرتاجەو پياوانى رزگاركەر بە دواى ئەم ھەشت كەسە گومبىوۋە كەوتنە گەران و سوپاى ئەمريكىش لە كەنالى پەنەما ھاوشانىيان بوو، كەوا بۆ جىبەجىكردىنى كارى خىرخوازى گەران، پاش چوار رۆژ بە

پەسىمى مردن و خىنكاندىنى ئەم ھەشت كەسە بلاوكرايەوہ.
پاش ھەفتەيەك لە باكوورى كۆلۇمبىيا، لويس ئەليخاندرۇ
فيلاسكۇ دەرگەوت، دە پۇژ لەسەر تەختەدارىك خۇي
گرتبوو، ئەم ماوہيە، بى ئاو و نان بوہ. ئەمەش، گىپرانەوہى
بەسەرھاتى خۇيەتى كەوا بۇ پۇژنامەى (ئەل ئەسبكتادور دى
بۇگۇتا) گىپرابوۋہ. گىپرانەوہو نوسىنى ئەم داستانە زۇرى
نەمابوو سەرى من بخوات و ناودارى و كارەكەمى لەسەر
دانىم.

كۆلۇمبىيا، لەژىر سايەى دىكتاتورىەتى سەربازى ژەنرال
گوستانو روخاس بىنيلا بوو، ھەر لەو دەمەدا بوو،
خۇپيشاندانى خویندكارانى پايتەخت بە چەك و ئاگر
وہلامدرايەوہ و چەند خویندكارىش، كە ژمارەيان نەكرا
بزانرىت كوژران.

پۇژانى يەك شەممە، كۆشكى ژەنرال بىزار دەكراو ترسى
زۇريان لە جەماوہرى تەماشاكەرى زۇرانباى گا ھەبوو،
دىسان جارىكى تر تەقەيان لەوانىش كردو زۇريان كوشتن
پۇژنامەبەرھەلستكارەكان بەوردى لە بابەتى دەگەرەن، كەوا
پووى بۇگەنىو كارى بەدكارىان دەرخەن، من و گويارمو
كانو، سەرۇكى پۇژنامەكە بوو، ھەرۋەھاخوسىيە

سلغار، بەرپىرسى پەخشى بوو، ھەرسىكىمان پۇژنامەكەمان دەردەكرد. ھەرسىكىمان، تەمەنمان سى سالان بوو.

كە فىلاسكۇ، سەركەوت و گەيشتە لامان و ئارەزىوى كىپرانەۋەى بەسەرھاتەكەى ھەبوو. بەلام! ئىمە چەندى دەدەينى و ئەو چەندى پارە دەۋىت! كە لە نەخۇشخانە بوو، پاسەوان و دەرياوان و ئاسايشى تايبەت چاودىرييان دەكرد. پىيش ئىمەش، پۇژنامەنووسىك بە جلى دكتورى لىچوبوھ ژورى و زورى لىھەلكراندبوو، چەورى تىدا نەبوو. ھەروھەا بۇ كارى رىكلام و پروپاگەندەى بازگانىش سوودى لىۋەرگىرابوو، فىرە پارەيان كىردبوو. بۇ نمونە:

*كارگەى پىلاۋەكەى، زو خۇى گەياندبوھ لى و سوودى لەو قسەيەى ۋەرگرتبوو، گوايە ويستويەتى پارچە لاستىقىكى پىلاۋەكەى بخوات، بەلام! ئەو بۇى نەكراۋە، كۇمپانىياكە ئەمەى بە قازانجى خۇى ۋەرگرتبوو!

*كاترئىرەكەى دەستى، لەو دە پۇژەو لەناۋ دەرياۋ لەناۋ ئاۋا ھىچى لىنەھاتوھو كارى كىردوۋەو پاش و پىيش نەبوھو قازانجى زورى پىگەياندوۋە، بۇ رەۋاندنەۋەى تەنبايەكەى!..
*لە رادىۋو تەلەفزیۋندا، كە خەلاتى ستايشى ۋەرگرت، وتەيەكى نەتەۋەيى خۇىندبوۋە.

*وینهکه‌ی کرابوه سه‌ره‌تاو کۆلاژی چه‌ندین گۆرانی و
به‌رنامه.

*شاژنی جوانیش ماچی روومه‌تی کردبوو.

ئه‌مانه، هه‌موویان ده‌وله‌مه‌ندیان کردبوو، رووی له‌هه‌ر
ده‌رگایه‌ک کردبێ، کۆشێ پاره‌یان داوه‌تێ، بۆ ئیمه‌ش،
بایه‌خی ئه‌وتۆی نه‌ما‌بوو، هیچی تازه‌ی پینه‌بوو و ئیمه‌ش
پاره‌مان به‌و شتانه‌ نه‌ده‌دا. له‌ هه‌مووشی گرنگتر ئه‌وه‌بوو،
ئه‌و له‌ سنووری‌ک ده‌رباز نه‌ده‌بوو...؟! که‌ سه‌رکه‌وت، گویارمو
کانو توشی منی کرد و منیش وامزانی نارنجۆکی‌کی دانراوه
وا سه‌یرم کرد، لام ئاسایی بوو، پیاویکی بیست سالانه، له
بۆقچه‌کی پاره‌ویست، له‌ هیچی ترو له‌ پاله‌وانی نه‌ته‌وه‌یی
نه‌ده‌چوو!! به‌لام! گێرانه‌وه‌که‌ی و شیوه‌ی ئاخاوتنه‌که‌ی
سه‌رنجی راکیشام، وه‌ک ئه‌وه‌ی، گالته‌ی به‌ پاله‌وانی
نه‌ته‌وه‌ییه‌که‌ی ده‌هات، قسه‌ی خو‌ش و ره‌فتار شیرین و
گالته‌چی بوو، دانیشتنه‌کانمان، به‌ بیست دانیشتن کۆتایی
هات، هه‌ر جاره‌ی، شه‌ش کاتژمێری ده‌خایاند، به
شرو‌قه‌کردن و فیلبازی و سوپانه‌وه‌و تام و جو‌ش و
خۆشکردنی باسه‌که، گێرانه‌وه‌ی به‌سه‌ره‌هاته‌که‌م پی
ته‌واوکرد.

ئەم گېرآنەۋەيە بە مۆرى خۆيەتى و بەناوى منەۋە
بلاۋدەبېتەۋە، بۆيە جياۋازى ھەبوو، لە دەقى بەسەرھاتەكەو
زانىنى لەلای خوينەران، ھەست دەكەم، راستگۆيى و ناسكى
پېۋەبوو، ھەرۋەھا تەم و درۆۋ شاراۋەيى نەبوو...!
لە ھەموو پۆژەكاندا، كە قسەمان كرد، خۆشترۋ بەسۋدتر
پۆژى چۋارەممان بوو، كە داوام لە فيلاسكۆ كرد، چۆنيەتى
ھەلگەردنى گەردەلوولەكەو تەوژم و زېرەكەى باسبكات.!!!
كەچى ئەو بزەيەكى ھاتى و وتى: پېلېناتم لە راستى ئەم
بابەتە، سەرەسەر زېر دېنى. گەردەلوولى چى...؟! تەوژمى
چى؟!، بەپېي پاپۆرتى كەشناسى لە كاريباۋ لە پۆژى
كارەساتەكەدا، ئاۋوھەۋا ئاسايى بوو، ئاسۆ كە ھېمن و
بېگەرد، نە دەريا ھەلچوبوو، نە شەپۇلى شىت و ھاريش
ھەبوو...! مەسەلەكە ئەۋەبوو، بارەكە زۆر قورس بوو و
توندىش نەبەسترايوو، ھۆى فەوتاندنى ئەم ھەشت كەسەش،
دەگەپتەۋە بۆ ئەم ھۆيە. ھەرۋەھا، بارەكەش قاچاخبوو
ھەلگەرتنى قەدەغە بوو، بارەكەش لە سنوورى خۆى زۆرتەر
بوو، بۆيە توانايى رزگار كەردنى ئىمەى لا زەحمەت بوو، بارەكە
قاچاخ بوو، شتى ۋەك تەلەفزيۇن و جىلشۆپو سەلاجە.. بوون.
باركردن و بەستەكەى فيللىكى سىياسى و رەوشتى بوو.

هەتا رۆژى چوارەمىش، حكومت رېپورتاژەكەى بەدلىبوا بەلام كە دەروازەى نەينىهەكان خراڭە سەرپىشت، زۆر سەغلت بوو، بەلام! دەستەلاتى نەبوو، ئەگەر نوسىنەكەى رادەگرت، مەسەلەكە گەرەتر دەبوو، بۆيە ويستى، پالەوانەكە بە پارە چاوپۆش بكات، بەلام سودى نەبوو، ئەويش و ئىمەش سووربوين لەسەر تەواكردنى پۇژانەكە، خەلكەكەش، زۆر شەيداي بەردەوامى نوسىنەكە بوون و بە جۆرېك بۆ تەواى زنجيرە بلاوكراوەكە پەرۆش بوون و بەدواى دانە كۆنەكاندا دەگەپان و ئىمەشيان ھەراسانكرد. نوسىنەكە، دەنگ و ھەرايەكى زۆرى دروستكرد. بۆيە حكومت، ھەر دەستەلاتى ئەوھى ما، كەوا بەلاغىكى رەسمى بلاوكردەو، كەوا نوسىنەكان و قسەكان، ھەموو درۆن و قاچاغ بارنەكراو و كەمتەرخەمىش نەكراو لە خنكاندى ھەشت كەسەكە. ئىمەش، بۆ پىشت ئەستورى خۇمان، ناو و ئەدرەسى سواربووھەكانى كالداسمان پەيداكردو لەوانىش، شتى زۆرمان دەستكەوت و ماركەو بارى جۆر و چەندى بارەكەمان راگەياندا. ھەرەشەو چاوسووركردنەوھەش، يەك دېرى وشەيەكى فيلاسكوۆ نەگۆپى..

لە ئەنجامدا ئەو لە كارەكەى دەرکراو پۇژنامەكەى ئىمەش داخرا. گەرچى پاش دوو مانگ رژیمةكە گۆپراو كەشەكە

باشتر بوو، بهلام من هەر سەرگەردان و دەر بەدەر بووم، من وا
له پاریس دەژیم و فیلاسکۆش دەنگ و ههوالی نه ما! دیاره،
پاش ماوهیهک پوژنامه نوسیك له کۆمپانیایهکی هاتوچو
بینیبوو و دیداری لهگهڵ سازکردبوو، له وینهکهی دیاربوو
دهستی گەردون شیواندبووی. بهلام! هەر به پالەوان مابۆوه.
پازده سال تێپه‌ری و ئەم نوسینهی خۆم نه خویندهوه،
زۆریش په‌رۆشی بلاوکردنهوه و چاپی بووم، بهلام!
دهزگاکانی په‌خش، ئیمزای پالەوانه‌که‌یان له نوسینه‌که‌ی من
لا گه‌وره‌ترو به‌نرختر بوو، گه‌رچی، ئەو به نوسینه‌که‌ی من
ناودار بوو، ئەوه‌ش باوه‌و زۆر جار شتی وا پرویداوه،
پالەوانی نوسه‌ریک له نوسه‌ره‌که زۆرتر باسی ده‌کریت و
نیگاکان له‌دوای ده‌بن و بایه‌خی پێده‌ده‌ن، منیش وام لیهاات
و ماندوو بوونی من و دەر به‌دەرییه‌که‌م به‌رچاوا ناگیریت!..
پالەوانه‌که‌م بوه‌ خواوه‌نی نوسین و ئه‌رکه‌ قورسه‌که‌م.

بەسەرھاتى دەرياۋاتىكى خىكاو

بەشى يەكەم

-1-

لە(22)ى شوپاتدا، ئاگاداركرائىنەۋە كە بگەپىنەۋە
كۆلۆمبىيا. ھەشت مانگىبوو لە ئەمىرىكا، لە شارى موبىل لە
ئەلباما "كالداس" مابووينەۋە. پاپۆرەكەمان ھەندى كارى
چاككردنەۋە ئەلكترۆزىۋ زەخىرەى چەك و تەقەمەنى
دەويست، لەم ماۋەيەدا، چاۋەپى فەرمان و ھەۋال بووين،
ھىچ كارى ترمان نەبوو. لە رۆژانى پشودانا، ھەر دەگەپراين و
دەچووينە سىنەماكان و لە بارى بەندەرەكەش ويسكىمان
فردەكرد و خۆمان سەرخۆش و خەيالىدەكردو گالتەماندەكرد.
لەم ماۋەيەدا، لەگەل كىژىكى ناۋچەكە بوومە ھاۋپى و
كەمى ئىسپانى فىر بىووم و پىكەۋە دەچووينە سىنەماۋ

فیلمی چاکمان دەبینی، جار جاریش ساردەمەنیمان دەخواردووە و قەت دلم نەدەشکاند، بە ئینگلیزی و ئیسپانی لە یەکتەری دەگەشتین. هەموومان دانەیهکی نوێی فیلمی "گەردەلوولیک لە کایندا" مان بینی. فیلمەکە لە ژان و نازاری سواربووەکانی پاپۆریک دەدوێت، کە شەپۆلی شیت توشیان دەبیت، دیمەنەکە، ژانەکان لە هزر و بیر و ڕیمدا گیریبوو و لیبونەوێ زەحمەتبوو. ژانەکی هەژانیکی بەهیزی لە دەرووندا دروستکردبوو. منی ترساندبوو، چونکە دوو سێ پۆژی تر سواری کالداس دەبمەو. فیلمەکە وا منی ترساندبوو، پۆژی دوایی نەهاتمەدەری، هەرگیز من وا لە دەریا و سواریبوونی پاپۆر نەترساوم، ئەم فیلمە جیهانی دەریا و سواریبوونی ئاوی لەپیشچاومدا پەشکرد. هەموو ئامۆژگاری و پێنمایی مامۆستاکانم لەلا بوو گالتە!

و نەبێ، ئەوەندە پێشبینیم بەهیزی بیت و بیرم بو ئەو چووبیت ئیمەش و امان بەسەردی. نەمدەزانی! بەلام فیلمەکە زۆری ترساندبووم، ئەو دوازدە ساڵە لە دەریا کار دەکەم، هیندە ئەمجارە نەترساوم، هەرگیز ئەوەندە دلتەنگ و پەشێو نەبووم.

سەرکەوتمە سەرەووە بە دلتەنگییەو پالم دایەو، خەو نەچوووە چاوانم، تەماشای چل کەسەکی سەرپاپۆرەکەم

دەکرد، ئەوان خەویان لیکەوتبوو، هەناسەى قولیان
هەلەدەکیشاو پرخەیان دەهات، لە شیرینی خەودا بوون،
پرخەى ئەفسەرى روکن لويس رۆنجیفۆ لە هەموویان
بەهێزتربوو، پاش هەشت پوژی تر، لە جیاتى ئەو
بگەرپتەو نامیزى ژنەکەى، بوو تەرمیک و تقوومى بن دەریا
بوو، بارى پاپۆرەکەمان، هەمووى سەلاجەو جەشۆر و
کەرەستەى کارەبایى ترو شتى لەم جۆرە بوون.

بارەکەمان، جیگای ترسى نەبوو. بەلام من ترسابووم،
هەر دەمویست خۆم بخاڤلینم و فیلمەکە لەبیر خۆم ببەمەو،
زەحمەت بوو، پێدەکەنیم و باسى سبەینى و دواى گەرانهەم
و گەیشتنەوهم دەکرد، زۆرتر سەغلهت دەبووم. لە باړى
بالوکادا، لەگەل ئەفسەرى روکن رامون هیڤدیرا بەیەکەو
پیکمان لەچاوى ئەو هەلدا، بەس ئەمجارە رزگارمان بى، واز
لە کارى دەریا بەینین، تەنیا ئەمجارە دەستمان لە
خیزانەکەمان گیريیتەو، دوورناکەوینەو، تەنیا ئەمجارە
بگەمەو قرتاجە، دوورناکەومەو. خۆمان توشى مەترسى
دەریا و ناخۆشى ئەم ژيانە ناکەینەو.. بەسە گیانمان
لەسەردەستە.

بە تەمابووین، بەس سەرۆپیکیک بخۆینەو، بەلام لەگەل
کیزە ھاوړیکانمان پینچ شوشەى وىسکیمان هەلدا، کیزەکان

كە زانىيان دەپۇيىن، بۇمان گريان، فرمىسكە گەرمەكەيان، زاميان بەسۆتر كردين، لەوەش زياتر سۆزى مۇسقىقاژەنەكە كە مامبۇو تانگۇيان دەژنى، ئاوازەكانيان لە ئاوازی خۇمانى دەكردو دەبوونە تير لە دللى بە زامو سوتاومانى دەدا، ئەو ھەفتەيە، پارەكان زۇر بوو، سى جار پارەم وەرگرتبوو، ھەزم لەسەرفكردن بوو، بە شەرابى چاك زۇر خۇم مەستدەكرد.

زىدە سەرخۇش بووين، لەو كاتانەدا، پىياويكى ئەمريكى بە ئىنگىلىزى داواى لە كىژە چاوشىنەكەى لای ئىمە كر، تا سەماى لەگەل بكات. بە شوشەو كورسى و بەدەست و بە ھەرشتى دەستمان گەيشتى داركاريمان كر.

بە چەپلەپىزان و شايىيەو، لە(24)ىشوباتدا، كالداس لە دەربەندى موبىل بەرىكەوت و جولايەو. گەپراينەو، بۇ ناوماڭ و منالەكانمان، تا بگەپىنەو شار و كوچە و بازارەكانمان، ھەموومان، پارەكانمان ھەمووى بەدىارى ناياب و جوان دابوو، سەربازى تۇپچى مىگىل ئۆرتىگا لە ھەموومان زۆرتەر ديارى كرىبوو. يەك دۆلارى بە ھىچ شتى نەدابوو، ھەمووى بە ديارى ناياب دابوو. ھەر باسى مائەوہى لەسەر زارى بوو، پەرۇشى گەرانەو بوو، بەلام داخى گرانم، پاش ھەفتا سەعات بوە تەرمىك لەژىر دەرياو بوە خۇراكى ماسى و گيانەوہرى دەريا..

پيئش ئەوھى كالداس بەرپېكەوئيت، بانگدەدرئيت،
ھەركەسئى بۆ شوئىنى خۇئى ئەفسەرهكان، گەيشتنە
شويئەكانيان، كە رۆيشتين و دووركەوتىنەوھ، رووناكيەكانى
شارى موبيل كز دەبوون و كەمتر ديار دەبوون، لەناو تەمەكە
گيئژ راوہستا بووم و بىرم لە ماريئە چاوشينەكەشم
نەدەكردەوھ، كەسم لەبىر نەبوو. بىرم ھەر بۆ لای كەنداوى
مەكسيك دەفرى، چونكە لەو كاتەى سالدأ بە سام و بەترسە،
جيم مارتينيز ديگۆ، تاكە دەستە ئەفسەرى دەريايى بوو كە
لەم كارەساتەدا بەشدار بوو و فەوتأ، زەلاميكى نأقۇلأو
بيدەنگ و كەمدو و زۆر بە چاكە ناويان دەھيئا.

سەرۆكى يەكەم خۇليؤ ئەمادۆر كارابللؤ، گەنجىكى
بالا بەرز و پيئ بوو، ئەو دوا كەس بوو بۆ شوئىنەكەى خۇئى
خشا و دوا جاريئ بوو، كە دىتم. . كەس بەقەد سەرۆكى
ميكانيكى ئەلياس سابوگول، دلشاد نەبوو، شەيدأى
گەرآنەوھ بوو ھەزى دەكرد، زوو گەشتەكەمان تەواوبئ و
بگەرپتەوھ، پياويكى كورتەبالأو چوارشانە بوو، ھەر
پيدەكەنى و خەندە لە ليوەكانى جيانەدەبووھ، دەستى خۇم

دەسوتىنىم، گەر ساتىك دلتەنگ و بىزار بووبىت، لە ژيانيدا
ھەر دلشاد بوو، لە خۇشى گەيشتنەوھى بە خىزانەكەى و
ھەر شەش منالەكانى، لە خۇشيا ھەلدەپەرى، ئەوھى
خۇشبوو، ھىشتا منالى شەشەمى نەدىبوو. ھىدى ھىدى
پووناكەكانى موبىل گوم دەبوون، دوينى شەو زۆرم
خواردبوو، بۆيە سەرم دەسوپا و گىژ بووم، ھەستم بە
تىنویتی دەکرد.

كە ئاوى دەربەندەكەمان جىھىشت، بانگيان دا بۆ نوستن
و بلاوکردن، لويس رۇنجىفۇ لىي پىرسىم، ھا.. گەيشتىنە
كوى..؟! وەلامم داىەو، ئاوى موبىلمان جىھىشت، ئەو
دەرياوانىكى شارەزا بوو، لە شوکو لەداىكبوو، خوینى
ئاوئە بوو. ئەو ماوھىەى كالداس لە موبىل راوھستابوو، ئەو
خەرىكى خویندىنى خوئى بوو، بە نىازى تەواوکردنى
خویندىنى تۆپھاوئىژى بوو لە واشنتون، گەنجىكى زىرەك و
لېھاتوو بوو، بە پەوانى وەك ئىسپانىيەكەى بە ئىنگلىزى
قسەى دەکرد.

ھەر لەوى بە ئەندازىارى مەدەنى وەرگىرابوو و كچىكى
خواستبوو، كە كارە تايبەتییەكەى كالداس تەواو بوو،
ئەویش گەپرايەو، ئا و دەستەكەى، لەگەل مندا بوو ھاوپى و
باسى شتى تايبەتى خۇشى بۆ دەکردم، خەمى گەورەى ئەو

بوو پاش گەيشتنيان ژنەكەى لە ئەمريكاوہ بېتە كۆلۆمبياو
بە ژيانى ئيرە رازى بى..؟! كەوتينە قسە.. ھەندى ئامۆزگاريم
كرد ئاگاي لەخۇى بى، لەمىژە بەدەريا سەفەرى نەكردوہ،
بەلام، ئەو گالتەى پيدەھات و بەمنى وت: تۆ ئاگات لەخۆت
بى.. دەريا پرشيتەوہ، من نارشيمەوہ..! چونكە من دلتيا بووم
و ھەزەكەم قسەكانم بېتەدى و ئامۆزگار يەكانم بەفپرو
نەچى، ھەر دەم نادەمى بەبىرم دەھينا يەوہ.. ئاگات لە خۆت
بى، نەرشيتەوہ..!

بەشى دوووم

-1-

خەوم لىكەوتىبوو،(26)ى شوبات بوو، بە ئاگايان ھىنام،
كە لە خەو ھەئسام و بىنىم كالداس بە ھىمنى سىنگى دەريا
دەپرېت و گەشتوئىنەتە كەنداوى مەكسىك چوومە سەر
پردەكە و تەماشام كرد، ھەر دەريا و ئاسمانى شىنم
لىدىاربوو، بەخۆم دلى خۆم داىەو و ويستم خۆم
ساردكەمەو و ترسەكە لەدلم پرەوئىنمەو. لەو دەمەدا
عەرىفى دەريا مىگىل ئۆرتىگا، سەرسورانى گرتبوو، بىست و
چوار سەعات بوو، خۆى پى رانەگىرابوو، شارەزاش بوو، زۆر
لەسەرىشتى پاپۆران كارى كردبوو، لەسەر پىشتى پاپۆرى
گەرەى كۆرى ئەمىرال بادىلا سەريان بوو لە ژيانى ناو
پاپۆران و دەريا چاك راھاتبوو، نازانم ئەمجارە بو وای
لىھاتبوو، نيوە مردوو ببوو، بەرزمان كردهو، ھەئەدەگىرا،
سەرى بەرز رانەدەگىرا، سەرمان شوپكردهو تا پرشیتەو،
پشانەوہ بو ئەم دەردە باشە..

ئەگەر بە بیرم بیتهوه له (26)ی شوباتدا بوو، کهوا رامون
هیدیرا پیپی راگه یاندم کهوا کار بهرکی ناروات، کاریب
ناسایی نییه. دهبوییه له نیوهی شهودا له کهنداوی
مهکسیکدا بهرپیکه وین، من هر له شوینی خۇمدا
راوه ستابووم، بیرم لهوه دهکردهوه کهوا له شهویکی خوش و
سامال و ناسمانیکی پر ئەستیره دهگهینه قرتاجه و به
هیواشی کالداس ریگای پیشی دهبریت بهره و دریاى
ئەنتیل.

دەریاوانی کۆن و زانا، هەردەمى بیهوی یهکسەر دەزانی
پاپۆرکه له چ روخ و هیلیکدایه، منیش زانیم ئیستا له
دەریای کاریبین، تەماشای سهعاته کهم کرد، بینیم سی
دەقیقه له روژیکی تازه داین. له پاش نیوهی شهوهوه
پاپۆرکه دههژا، ئەگەرنا، بهراستی و جوان دەستنیسانی
شوینه کهم دهکرد، له ناکاو لهم خه یالدها بووم، ئاوام لیها ت.
سه رودلم تیکچوو و پیشچاوم تاریک داها ت و هیلنجم ها ت،
یهکسەر عه ریفه کهم به بیرها ته وه.

له کاتر میری شهشی بهیانی، کالداس زۆرتەر کهوته
ههژان، لويس رونجیفو، که له سهەر چوارپایه که پالی دابوو
وتی: کوپری چاک، له بهر ئەم له رزان و ههژانه، وهخت نییه
دلت بیته درى...؟! ئەو ئەندازیاریکی شاره زابوو، ئینجا من

دلم دایهوه و وتم: نهخیر...؟! له وهلامدا وتی: راست دهکیت، کالداس، گورگه، هیچی لیئنایهت، لهم دهریایه داو له جهنگا، پاپوړیکى نقووم کرد...! بهراستی قسهکانی لویس هیمن و نارامی پی بهخشیم، دنیایی کردم، کهوا لهسهر ئهم پاپوړه کهسی زامدار نابی و کهسیش نازاری ناخوات.. بهلام! که دیمهنی فیلمه کهم بهیر دههاته وه سهغلهت دهبووم و چوکم دهشکا..

به دريژایی ئهم شهوه، دهریا تووړه و هه لچوو بوو. ههر بیست و چوار سهعاتم ماوه بگه مهوه مناله کانم به دیداریان شادیم زوریش ده مینمهوه و زور دوا دهکوم له ماری چاوشین، من ههر بوخوم شهیدای نویسی نامه، ئینجا بو ماری بی...؟! له گهل لویس، میگیلمان هه لگرت، بهسته زمانه، له وه تی بهریکه وتین زادی نه چوته هه ناوی، سه روسیمای گوپا، پهنگی نه ما! توانای قسه کردنیشتی نه ما، ههر به یه کجاری فهوتا. وای لی هات، لیی دهترسام، بهسته زمانه، بو وا شپرزه بوو.

کالداس، کهوته سه ما، بهر زده بووه و داده به زی، گاقی بو پیش و گاقیک بو پاش دهچوو، له سهعات دهی شهوی روژی (27) ی شوبات، شوینه کهم ترسی گهیشتنی، نه و پیاوانه ی

لەسەر پردەكە بوون، دلم بۆيان ترسا، لە دوای نیوه شهو به
لویسم وت: دلت نه هاته دهري..؟!

به لام نهو هيچ نهگۆرابوو، به رەقی وەلامی دامهوه:
"پيش نهوهی دهريا من بشيويئي، من نهو دهشيويئم."
به لام نه مجاره دهريپيني رستهكەم وەك جاران گەرم و گور
نهبوو. بانگيان كردين، هه موومان بۆ لای راستی پا پوره كه
بچين. كه نهوهم بيست ترسام، به راستی دلم شيوا.

بۆم پوون بۆوه كهوا كالداسی زه بلح بۆ لای چهپ
دهچيئ. ترس له لايهك و هه موو گيانم تهپ ببوو، سه ماشم
ببوو، لهو كاتانهدا، عەريف ميگيئلم به بيرهاتهوه، لهوكاتهی كه
نهیده توانی سهری به رزبكاتهوه. كه چاوانی تي كچوو بوون، كه
ويستی هه لسی، سهرو سهرا كهوته خواری، به چوار دهسته
به رزمان كردهوهو لهسهه نوينه كهی خۆیدا دريژمان كرد. ليی
نزيكبوومهوهو ويستم به بزهی بهيئم وتم:

"نه مجاره دوا جاره، واز له كاری دهريا بهيئين، تهواو..!!
تۆ ده ليی چی..".

له كاتژميري چواری رۆژی (28)ی شوباتدا، له دواوهی
پا پوره كهدا، كۆبوينه وه، له كۆبونه وه كهدا، رامون هيديرا و
سهروكي دووهم گويارمۆ رۆژ، ئاماده بوون. ئيمهش شهش
كەس بووين. من و هاوړي كهه ته ماشای كۆگه ی خه لووزمان

دەکرد. بىرم بۇ ئەو چوو، كەوا ئەمجارە دواجارە لەم
پاپۆرەدا دەسورپمەو، دواجارە!.. دوا.. لە كاتژمىرى
حەوتى بەيانى پاسەوانىك هات و منى گۆپى، ديسان بىرم
لەو كەردەو، كەوا ئىشەكە، دواجارە! هېشتا هېچ پووى
نەدابوو، بەلام! باھۆزەكە، بە تەوژم و بەھىز دەبوو، رامون
ھىدىرا لە دوايى كالداسدا بو لويس رۇنجىفۆ، لە بنكەى
رزگارى و فرياكەوتن بوو، سەماعەى لە گوئى كەردبوو، ميگىل
ئۆرتىگى بەستەزەمان لەبەر ژانى سەرى، گىنگلى دەخواردو
خۇى لە پەپۆيەك لوول دابوو، ئەم ديمەنانە، ديمەنى
ھاوپىكانم، دوا ديمەن و دواجارە كە بە سەلامەتى دەيانىبىنم،
زۆرى نەمابوو دەرياي گەورەو ھار و شىت قوتيان بدات و
ھەموويان بھەوتىنى!

برادەرىك چەند پارچە كارتۇنىكى كۆكردەو، تا لە
سەريان بخەوت، ھەندىكىشىيان چاويان پىبوو ئاسمانى
شىن و جوان، ھىدى ھىدى باھۆزەكە بە تەوژم تر دەبوو، واى
اىھات نوستن و ئارامى نەما.

لويس رۆنجيفۇ، پرسىياري كاتى لىكىردىم، منىش وەلامم دايەو، كەوا سەعات يازدەو نىوى تەواو. بىوہ يەك سەعات، پاپۆرەكەمان ھاوكىشى نەمابوو، پاپۆرەكەم زۆر بە ناپەسەند دەھاتە پىشچا، زۆرى ئى دەترسام. ديسان بە بلىنگۆوہ ھاوريان كرد.

"ھەمووتان، بۇ لاي راستى پاپۆرەكە رابكەن و كەس لەلاى چەپ نەمىنى". من و ھىدىرا. ھەر ماينەوہ و زۆرىش بىرم لە ەرىف ئۆرتىگا دەكردەوہ. ئەو سەرسورانى دەرياي پىوہ نووسابوو، ژانەكەى زۆر بوو، ويك ھاتبۆوہ. لەم خەيالەدا بووم كە پاپۆرەكە خواربۆوہ! وەك بىەويت سەروبن بىت، ھەناسەم گىرا! سەرسام، چەپەسام. شەپۇلى توندو گەورەى ئاوى دەريا بە تورەيى، خۇى كردە ناو پاپۆرەكە، بە يەكجارى تەپ بووين، وەك ئەوہى تازە لە ئاوا ھاتىتتەنەتە دەرى، لە پياوى ناو ئاومان دەكرد، ھەتا كونى گويمان پر ئاو بىوو، راستە گەر بلىم لويس رۆنجيفۇ مىشكى ناو كەللە سەرىشى پر ئاو بىوو، بۇيە بىنىم زۆر توورە بىوو، يەكەم جارە وا بە توورەيىوہ بىبىنم.

"هەي نەفرەت لىكراو، هەي پاپۇرى سەگانى، دەتەوئىت
وەرگەپىت... دەتەوئىت نەگەپىتەو دەخى جارانت...".

لە ئاكاودا، رامون ھىدىرا، ھاوارى كرد:

گىشت گورىسەگانى كەلوپەل و زەخىرەكان بەخىرايى

بىسىنن!!

گىشت گورىسەگان بقرتېنن و كالاكان شوپكەنەو بۇ ئاو

ئاو! با بارمان سووك بى!

من يەكەم كەس بووم، بەم بىرارەم زانى، كاترۇمىر دەي

دەويست بۇ دوازە. بەكارى پۆكردى بارەكە دەلېن "مالىنى

بار بۆسوكردن". بۆيە دەبى چەندىن تەلەفزيۇن و رادىو و

جلىشۇرو بەفركەر ھەبوو، ھەمويان فرېدەينە ئاو دەريا، دەبى

ئىمەش، دەرياوانەكان، پاشكۇي پاپۇرەكە چۆل بكەين و روو لە

بىكەي پىشەو بەكەين، ئەگەرنا شەپۇلەكان بە ئاسانى پاپۇرېكى

وا سووك و بىبار دەفرېننى!

پاپۇرەكە، بە نەبەزىوى و چوست پىسى دەبىرى و

شەپۇلەكانىش ھازەيان دەھات، ھىدىرا، خۇي لە چارۇگەيەك

لوول دا و پالکەوت، ئاوەكەش وازى نەدەھىنا، ئەمجارە بە

توندى شالارى ھىنا، بەلام، ئەوھمان باشبوو، چاك خۇمان

پىچابۇو. دەنگى ھات، بىرياران دا، گورىسەگان بىچىرېنن و

خۇمان بە قايشى رىگارېوون بېستىنەو.

که شه پۆلهکه، راده و هستا، بیده نگییهکی به سام خوی
دهواند و ناسوی به رامبه رمان کپ و بی خشپه ده بوو، ته نیا
گویم له چرکهی کاتژمیره کهم ده بوو، جار جاریش نیگام بۆ
لویس رۆنجیفۆ تیده کرد، کهوا، به دهستی که بلنگۆکهی گرتبوو و
به دهسته کهی تری قایشی رزگار بوونی به دهسته وه بوو.
ده دهقیقهی تهواو خۆم به چرکه چرکی سهعاته کهمه وه
خافلاند، رامون هیڤیرام لی دیار بوو، وهك بت راوه ستا بوو،
نه ده جولۆ. ویستم بزائم، به راستی وهك بیرم بۆی ده چییت،
چاره که سهعاتیک ماوه بۆ دوا زده، ته ماشای سهعاته کهم کرد، که
جولۆ مه وه، زانیم جهسته و دهستم، هه مووی که وتۆته ناو ئاوه که
, پاپۆزه که چرکه یه که به هه واوه راوه ستاوه، باره که ش گل
ده بیته وه، بۆ ناو ئاوه. ئاوه گه یشته گه ردنم، که وتمه مه له و تقووم
بووم، سه رم ده رهینایه وه، ملم دریز کرد تا نه خنکیم. لویس
رۆنجیفۆم لی دیار بوو، خوی گیر کرد بوو، ده ستیشم هه ر به
بلنگۆکه وه بوو. یهك دوو چرکه له ناو ئاوه مامه وه ، زۆری
نه ما بوو بخنکیم نه گه ر سه رم به رز نه کرد بایه وه نه گه ر هه وای
فینک و شیرینی ناسوی ده ریا م هه لئه مژی بایه، نه وای بیگومان
ده خنکام. دوو باره سه رئاو بوومه وه. چاوم له سه هندوقینکی
باره که مان گپرا، له گه ل شه پۆلی تووره و توند بووم، ته نیا بووم..

هەر دوو سەد مەتر لە کالداس دوور بووم، کە نقوم بوو،
کە لێم گوم بوو! سەرەتا خۆم بە تەنیا لەسەر رووی ئاوەکە
دەبینی، تەنیا بووم! پاش گاقێک. کۆمەڵە سندوق و ھەگبەو
دەستەى بەستراو لە بارەکە کەوتنە سەر ئاوەکە. بە کەلوپەل
و کالاکاندا دیار بوو. کەوا، پێش گاقێ، پاپۆرێک لێرە نقوم
بوو! بیجگە لەو شتەنە ھێچى تر نیشانەى بوونى پاپۆرێک
نەبوو لەسەر ئاوەکە. دەنگى جییم ئامادۆر کاربیللوم ھاتە
گوێ، ئەو سەرۆکی یەكەم بوو، لاویکی قۆزو رووخۆش بوو،
کە ئەوم بینى، یان گویم لە دەنگى بوو، مەزاجم کرایەو،
ھەستم کرد، تەنیا نیم، خەلکی تریش ھەن و ماون و ھاوڕێم
ھەس. دوایی ھاواری چەند کەسى تریشم بیست، لە دوورەو
نوزەیان دەھات، ھەر ئەو نەبوو گویم لیبوو. نزیکترین
ئاوهدانى و شار 200 میل دوورە، زۆر دوورە! کە بیرم لە
دووریەکە کردەو، دلتەنگ و بیزار دەبووم، بەلام پشتم بە
سندوقەکانى سەر ئاوەکە قايم بوو، دەھاتنە پێش. دلم
خۆشبوو. کەوا دەتوانن پارێزگاریم بکەن، ھەتا دەگەنە

فريام.. دوايي دوو به له مم ئې به ديار كهوت، سهوله كانيان
نزېكې هفت مه تر لييان دوور بوو.

كه چي هاوار و نووزې هاوپړكانم، ديمه نې كاره ساتي
جهرگې و پرسه دار بوو، به لام دهركه وتني دوو به له م، له م
روژه ره شه دا، بوونه فريشته و فريام، هيوام پيدا كرد!
يه كه ميان، ژير بوو، گوم بوو.. كوشتنم كرد، تا نه وه ي
دووه ميان نقوم نه بووه به م له خو مي بگه يه نمي، هه تا
ماندوو نه بووم و تا قه تم هه يه.. با بيگه مي. تر سام سندوقه كه
جي به يلم بو به له م كه پرؤم، نه و يش نقوم بي. ده تر سام. له
دواييدا پر يارم دا بو لاي به له م كه بچم، به سي ده قيقه
گه ي شتمه لاي، هه ر گه ي شتمې و نه گه ي شتمې، لي م گوم بوو،
له به رچاوان ون بوو. له لام! شوينه كه يم ده ستني شان كرديوو،
ده مزاني ده يدؤ زمه وه، له ناكاو بو م به رزيووه ، له ته نيشتم
وهك بوك راوه ستا، ده ست به جي پر م دا يه، به سي هه نكاو
توانيم ده ستگيري بكه م، به له ميكي سپي و گه وره و چول له م
كات و له م ته نگرده دا دل ت چي ده وي ت.. خو م هه لدا يه ناوي و
پر به دل و به شادي يه وه وتم، ئوخه ي!

سي برادر م ليده ركه وتن، هاواريان ده كرد، خو يان به
كلوپه له شپرز ه كان گر تېووه، هيشتا قايشي رزگار بونيان
پيوه ما بوو، هه ر ده مه تريك له من دوور بوون، به ده ستيان

شەپەشەپپان دەکردو تاقتەتى مەلەوانيان مابوو. منيش بە
ھەموو ھېزمەوھ كەتمە سەولدان و بۇيان چووم، ھەر چەند
تاقتەم ھەبوو، سەولم ليدەدا، لويس رۇنجيفۇم بينى بەھيوا و
پرواوه باسكە مەلەى دەکردو دەھات، قسەكەم بەپىرھاتەوھ،
كە دەيووت "من دەريا دەشيونم و دەريا ناتوانى من
بشيونى...!"

ھەرسىڭ برادەرەكانم ئى ديار بوو، ھەر يەككىيان لە قۆلىك بوو،
بۇ كاميان بچم! ئەو بېيارە زەحمەت بوو، بۇ كاميان بچم!! پېيش
چەند ساتىك ھىدىراي پالەوانم لە تەنىشتەمەرە پالى دابوۋە، ئەدى
رۇنجىقۇ ھاوپىم، ئەو لە ھەردووكيان باشتىر بوو.. ئەو بە بېروى
بەھىزەرە دەھات.. بە جەرگىبوو، بە جەرگ، .. بۇ لام دەھات، دياربوو
بگاتى، ئەگەر گەشىتبايە لام دەبووینە دوو كەس. ھەرچەندى پىم
كرا، كۆششم كرد، بەلام! بەلەمىكى درىژى دوو مەترى و من
ماندوو و ترساو، زەحمەت بوو بتوانم زۆرتىر بەرەو لاي بېرۇم.. من
ماندوو و شەپۇلى گەرەى شىت، زەحمەتە! بىنىم، ئەدواردو
كاستىللو و خۇلىوئەمادور خويان بە مىلى يەكتىيا شۇپكردبوۋە،
ھەرسىڭ مەتر لە من دوور بوون، گەر كەمىكى تر بۇ پېشەو
ھەنگاويان ھەبوايە، ئەوا ئەمتوانى سەولەكەيان بۇ درىژ بكمە و
رايانكىشتم. بەلام! داخى گرانم ئەو شەپۇلەى كالداسى زەبەلاخى
گوم كرد. منى لەوان دوورخستەو ھەوانى گوم كردو خنكان!
بەلام لويس رۇنجىقۇ بە ھىمنى و ئازايانە ھەردەھات.. ھەردوو
مەترى مابوو بىمگاتى، زۆرى نەمابوو سەولەكەمى بگاتى و بانگى
كردم، دەنگى ئەو دەھات، ھاوارى ئەو دەھات، بەلام وا دەزانم

دەنگى منى نەدەگە يىشتى، كەوتىم ناتوانم، تۆۋەرە، كۆششېبەكە، تۆۋەرە.. تۆۋرەت بەرزكەو كەمىكى تر وەرە پېشەۋە وەرە.. دەى وەرە.. تا سەۋلەكەمى پەۋانە بىكەم.. ھەتا ئەو خۇى پى شۆر بىكەتەۋە، بەلام، شەپۆلەكە، ئەمجارە ۋاى شىۋاند، كەشەكەى گۆرا، پېنج مەتر دوور كەتەۋە، ھەرچەندى ۋىستىم خۇمى بگەيەنمى، نەكرا! بەلمەكە گېرپوۋ و نەجولايەۋە. ئەوم ئى ديار بوو، دوا ھاۋارىشىم گۆى ئى بوو، ھەر ھاۋارى دەكرد.

داۋاى دەكرد، فرىاى بىكەوم. بەلام شەپۆلەكە و دەرىا شىتەكە گومىان كىرد، چەندى تەماشام كىردو چاۋەرەپوان بووم و ھىوام ھەبوو سەر ئاۋ بىكەۋىتەۋە، كە برادەرەكانم گوم بوون، شتىم لەبەرچاۋان ئەما، بەلام ئەشىۋام و چاۋەرى بووم. بايەكى بەھىز لە كراسەكەى بەرمى دەدا، ۋە ك سەگۈەر دەنگى دەھات، لە كاتانەدا بىرم لەۋە كىردەۋە رەنگە كالداس نقووم نەبوۋىت و رەنگە خۇى گرتىتەۋە. خۇ ئەگەر كالداسىش نقووم بوۋىت، ئەۋا برادەرەكان، بەھۆى شەش بەلمەكەى ناۋ كالداس و ئەۋ چەند بەلمە بچوكانەى راۋ و كەلەكى تايبەتى تر، رىگارىان بوۋە، بى ھىۋاۋ رەشىين نەبووم، ھەر تەنىا نامىنمەۋە، زۆر ناخايەننى، ھەۋالپان دەبى، دەنگىان دەبى، داۋىيش، دەگەنە فرىامان و پەلمان دەگرن و رىگارمان دەكەن، سەعات دواز دەى نىۋەرپو بوو، تىشكى گەرمى خۇر خۇشپەكى دەبەخشى.

ئەو دەمانەى ھاوپىكەنم لە نازار و چەرمەسەرى و كۆشش
بوون بۇ رزگار بوون، ئەوئەندەى قسەم لەگەل كىردن و پىش
خىكاندىن ھاوارىان كىرد، ئەوئەندەى لەگەل نىقۇمبۇنەكانىاندا
بووم، چەندى سەولەكەم بۇيان رەوانە دەكىردو سەولەكەم رەپىش
دەكىردو لىيان دەچومە پىش و شەپۇلى شىتى تىر هاتن، ماوئەكى
زۇر بوو، وامزانى سى سەعات دەبى، بەلام لە راستىدا ھەمووى دە
دەقىقە بوو، ئەو ھەموو دىمەنانە هاتن و رۇيشتن، وامزانى
ماوئەكى درىژەو زۇرى ئەماوە فرىاكەرەكان دەمگەنى و دەستىان
دەرمەھىنى، بەلام دەرچوو، تەنىا دە دەقىقە بوو!

بىرم لەو دەكىردەو ئەگەر ئەوان دواكەوتن، ئەگەر سى
سەعاتىان پىچوو، ئەگەر ھەر ئىستا نەھاتن..! ھەرگىز بەرگە
ناگرم، دل شەق دەبات. دەبى كۆل بەدم، خۆم بىفەوتىنم چۆن
دەكىرى! بى نان و بى ئاو، ئەدى گەرماكە، كەللەى سەرم تەقى!
كلاوئەكەشم لەسەر نەما بوو.. ئەوئىشتم چوو. ھەناسەيەكم
ھەلكىشاو سەرم لە ئاوەكە ھەلھىنا، تا كەمىك فىنكم بىتتەوھو
تىنۆيتىم بىشكى، ئاوەكە سوپىر بوو، كەلكى ئەوئەى نەبوو قومىكى

بەشى چوارەم

-1-

كاتژمىر چواری پاش نيوەپرۆيە و دەريا ھېمنە، بېجگە لە
رووی دەرياو سنگى ئاسمانى شىن ھىچى تر بەدى نەدەكرا،
ھىلئىك، خالىك، رووانگەيەكم نەبوو رووی لىبكەم و بوى
بېچم، ئەوە دوو سەعاتى تەواو، من دەپۆم، بايەكى بەھىز
پالم دەدات، دەپۆم، نازانم بەرەو كوئىندەرىم دەبات. زۆر خېرا
دەپۆيشتم، خو ئەگەر ھەموو ھىزم بو سەول لىدان
بەكارھىنا بايە، ئەوئەندە خېرا نەدەبووم. دەمزانى ئاستەكەم
راستە و راست دەپۆم، بەلام! ئەوہم نەدەزانی، بو كەنار
دەپۆم، يان بو قولايى دەريا. دەبى كەسى ھەبى بىرى بو
ئەوە بچىت، يان، ھەست بكات، مرؤقىك لە قولايى دەريا يە و
تەنياو بى ئاست دەپوات و روانگەى ديار نىيە.!!
ئەوە دوو سەعاتە، دەقە دەقە، رووداوى كارەساتەكە
دېنمە پيش چاوى خۆم، ھەر لە ساتى وەرگەرانی كالداس و
خنكاندى ھاوپرېكانم و تەنيايى خۆم

"دەبىي ئەو ھەوالە نەگە يىشتىيىتە قرتاجە!!"

"دەبىي كەي بېين.. يان كەي و چۈن شوينى رووداۋەكەو
من دەدۆزئەۋە؟! " بەم وردە خەيالانە، خۇم دەخافلاند و دللى
خۇم خۇشەدەكرد و ھىوام لەلا گەلالە دەكرد. سەۋلەكانم
كردەۋەو لە تەنىشت خۇم دامنن، بە پەرۆشەۋە تەماشاي
ئاسمانم كرد، چاۋەپروانى فرۆكەي رزگاركەر بوم. بەلام!
لېۋەكانم بە ئاۋى سوۋر دەبرژانەۋە، سوتانى لېۋم خەيالەكەي
دەپچراندم. دلّم گىرابوو، ھىچم بۇ نەدەخورا و پېۋىستىم بە
خواردن نەبوو، پېۋىستىم بە فرۆكەي رزگاركەر ھەبوو. ھەر
ئەو نىيازەم ھەبوو، بەو ھىۋايەۋە دەپۆيشتىم و وام دەزانى
چەند بېرۇم باشترەو رزگاركەرى دەردەكەۋىت. دوگمەكانى
كراسەكەم كردەۋەو ئامادەم كرد، ھەركە فرۆكەكە دەركەوت،
زۋو زۋو لەبەرى بكەمەۋەو بۆى راۋەشىنم، بە چوار دەۋرى
خۇمدا دەمپروانى، لە كاتژمىر دوۋى پاش نىۋەپۆ دەنگ و
گفەي ناسازى بايەكە دلتهنگى كردبووم، لەو ساتانەدا
ھاۋاركردنەكەي لويس رۇنجىفۇم بەبىر خۇمدا دەھىنايەۋە، كە
بانگى دەكردم، بۆ ئەۋەي رزگارى بكەم، يان دەمووت: ئەوان
نەخنكاون و ۋەك من بەجىنەماون و تەنباين، ھەر كەسەو
لەئاۋ مال و منالى خۇيەتى، شادمانن و پىدەكەنن، وا منيش

ليېره چاوه پېي فرۆكەيهك دهكهم و بمگاتى و گوريسه
پهيزهيهكم بۇ شۆربكاتەوهو بۇى سهركهوم.

"سهيره! كات دەروات و درهنگ داهاات و نههااتن!"

"حهقيانه! تا ههموو كۆدهبنهوه و سهرژميى دهكهن و
بۇيان ئاشكرا دهبي، كهوا من جيماوم و نهوهش كاتژميىكى
دهويىت و خو فرۆكەكەش نيو سهعاتى دهويىت ههتا
ههلهستى و ههتا دهگاتى، ههردين و زووش دىن، بهلام!
دهبي من بهرگه بگرم و سهبرم ههبي.."

"گومانى تيدا نيهه له چوارو نيوهوه، حازرن و دهگهنه

سهر سهرم.."

يەكەم جار دەمووت، زۆر زەحمەتە، من بەتەنيا بتوانم سى
كاترژميريش بمينمەو، پينجى ئىوارە، بوە پينج سەعات،
راھاتم و چاوەپوانيم لا بوە ناسايى، خۆر بەرەو ئاوابوون
دەچو، خۆر بە رەنگيىكى سوور و بە گەرەيى لە بەرامبەردا
دياربوو، "ئىستا ناسانەو چاك دەتوانم نيشانى مەلبەندى
ھاتنى فرۆكە بکەم". خۆرى سوور کەوتە لای چەپم و منيش
تەماشای بەرامبەرى خۆم کردو چاوەکانم زەقترو گەرەتر
کردو رازى نەبووم بۆ يەك چرکەش چاوەکانم بنوقينم،
ھەرچەندە ئاويشى دەکرد، بەلام من ھەر تەماشای بەرامبەرم
دەکرد، بە کلۆفەو و لەناو تاريكىدا تا کاترژميرى شەشى
ئىوارە، تەماشای بەرامبەرى خۆم کرد، لەدلى خۆمدا
دەمووت:

"باشە لەم ئەنگوستە چاوە تاريکەدا، چۆن فرۆكە، من
دەبينى، ئەدى من، چۆن فرۆكە دەبينم، زەحمەتە..!" دلى
خۆم خۆشدەکرد، بەوھى کەوا فرۆكە گلۆپى سوورو سەوزى
پيوھىو بە ناسانى و بەخيراى دەبينم، بەرەو پيرم ديت..

كە رەنگى ئاسمان سوورتەر ھەلگەپرا، كە بوو پەمەيەكى
تۇخ، دلشاد بووم...! ھەر لەبەر خۇمەوہ وتم:
"ئىستا كاتەكە باشەو چاك و جوان دەستنىشانى فرۇكەم
پى دەكرىت". كە يەكەم ئەستىرە دەر كەوت، وامزانى،
ئەستىرەكە وتى، ئەوا شەو داھات!

كەمى تارىك داھات، چاچاوى ئەدەدەيت. دەستى خۇم ئى
دىار ئەبوو. زۇر بىزارو پەست بووم، كە رۇژ بووہ، وا دلئەنگ
و پەشىوكا و نەبووم تاسابووم، گەر ئاوى ژىر بەلەمەكەم
نەجولابايە، ھەستەم نەدەكرد سواری ھىچ بوويمە.! دەترسام، لە
ژيانما ئەوئەندە ئەترسام، سەرسام بىووم، ھەستەم بە
تەنيايەكى ئەفسونائى و چۆلى كرد. دووبارە ويستەم بە
كاترۇمىرەكەى دەستەم خۇم خەرىك بەكەم، دەى دەويست بۇ
ھەوت، ماوہىكە رابورد، وام ھەستەكرد، سى سەعاتە. بەلام كە
تەماشای دەستەم كرد و دىقەتم دايە سەعاتەكەم، بىنىم، ھەر
پىنج دەقىقەيە. مىلى كاترۇمىرەكەم لەسەر ژمارەى ھەوت
وہستا، خەنى بووم، ئۇخەى، خۇگەيشتە ھەوت.! ئىستا خۇر
سىوارەى دەدات و بەيانى دەبىتەوہ، فرۇكەكان بەھەشتاويى بۇم
دېن، بە پەلەن و چاوەرپىن، رۇژ بىتەوہ...! بەلام كە سەرم
ھەلپىرى، بەيانى چى! ئاسمان سىنگى مشت ئەستىرەى
پرشنگدارەو تازە، ئىوارەيە..!

لهسهرمان ویکهاتبومهوه، گهرچی بایهکی ساردی دههات،
جلهکانیشم هه موویان ته پریوون، هه رکهسی سوارى به لهه م بی،
پی پی خوشبى و پی پی ناخوشبى، هه ر ته پ ده بی، به لام وه
سه به ته یه که له سه ر ناو. ده له نگى، ها توچۆ ده کات، به قولایى
مه ترونیویک چوو بوه ناو ناوه شیرتینه که وه. ئیمه چل
خویندکاری ده ریاوان بووین، ده رسمان ده خویندو
نموونه یه کی بچوکی به له ممان له پیش بوو، برپه یه کی تیژو
پارێزه رى له ژیره وه بوو، باشبوو، نه وه م به بیرها ته وه، به وه
دل م که مئ نه هوه ن بووه، ترسی نه وه م نه ما، که وا
گیانه وه ریکى زه به لاهى ژیر ناو بتوانى توخنى بکه ویت.
دیاره که وا مامۆستاکه م، نه و بیره دۆزو راستیه ی له گیرفانى
خۆى ده رنه هینابوو، به لکو دیار بوو، که وا تا قیکردنه وه ی
له سه ر کراوه به نه زموون سه لمیندراوه، هه روه ها، زۆرم
به بیرده ها ته وه، ئیمپرو سوودیان زۆر بوو، نه وان ده یانوت،
مروقى ناو ده ریاو له سه ر پشت به له م، نابى له سه ر روخى
به له م دانیشیت، نابى! نه گه رنا توشى چه رمه سه رى و په لامار
ده درى، هه روه ها گشت گیانیشى ته په ده بی، نه گه ر نه وه شم
نه زانیبايه، خو من ترساو و ته نیاو دل سوار، چۆن ده وێرم، وا
دانیشم...!!

قەت نەمزانیبوو، لە ئاسمانا بە شەوا، ئەستێرە ئەوەندە
زۆرن. ئەستێرەکان وینەکانیان لەسەر رووی دەریاکەدا
دەردەچوو، زۆریوون! بەستیک نەمابوو وینە ئەستێرە ی
نەبێ. ئای کە ئەستێرە زۆرن، لەسەر رووی دەریا دیارن و
دەجریوینن.

ئیواران، لەگەڵ رامون هیڤیرای ھاوڕێدا، بە بالوورە
وتنی گۆرانى و ئاوازی گیتارەو تەماشای ئەستێرانمان
دەکرد. لەسەر رۆخی پردی مانگا دادەنیشتین، هیشتا
تیشکی ھەتا و دەرئەکەوتبوو، تەماشای ئەستێرەکانمان
دەکرد، دەچووینە لای سیرۆ دیلائیویا، لەوێ ئەستێرەکان
جوانتر دیار بوون، تا خۆر ھەلدەھات. پروا دەکەم خەلکیکی
زۆر ئیستا تەماشای ئاسمان دەکەن و چاویان بە
ئەستێرەکان بەندە، وەک من تەماشای دەکەن. وەک من.. بەم
خەیاڵ! دلم قیچیک کرایەو.. کەیفم ساز بۆو.. خەلک ھەن،
وەک من چاویان لە ئاسمانە و سەیر دەکەن!

شەوی یەکەم بە ناخۆشی پابوارد، هیچ نەبوو پێوەی
بخافلیم، رۆژەکەش، کاتی ترس بوون لە گیانەو وەرۆ مەراق
خواردن لە سەیرکردنی کاتژمێرەکەى دەستم، لە داخانە،
زۆری نەمابوو، سەعاتەکەم لە دەست بکەمەو و فریى بەمە
ناو ئاوەکە، ئەو سەعاتەشم نەویست، سەدقات خۆشترە لە

سەيرکردنى كات و چاۋەپروانى. ئەگەر واش نەكەم، با
لەدەستى بكمەۋەو لە گىرفانى پانتۇلەكەمى بېستىم و لە
كۆلم بېيتەۋە، بەلام! دوۋدل بووم، ئەۋەشيانم نەكرد، بەھەمان
شيۋەى دويىنى نيوەپۇ، دەقىقە، دەقىقە، تەماشاي كات و
مىلەكانىم دەكرد. قورگم پىر بېوو لە گريان، ھەتا نيوەى
شەۋىش، خەوم نەھات، نيازى خەوتنىم ھەر نەبوو. سەرەتا،
تەماشاي ئاسمانم دەكردو وپكم لەۋە گرتىبوو، فېرۇكەيەك يېتە
فريام و بەرزىم بكاتەۋە، وا ئىستا ئەۋەشى ھاتە سەر،
چاۋەپروانى پاپۇپۇ بووم، تەماشاي ئاسۋى دوورم دەكردو بە
تەماى دەرکەوتنى رووناكى پاپۇپۇ بووم، چاۋىك لە
ئاسمان و چاۋىك لە ئاسۋى بەرىنى دەريا. سەرما زۆرتىر
كارى تىكردم. ھەر دەھات ژانى چۇكىشم زۆرتىر دەبوو، بەلام،
ئەۋەم چاك دەزانى، كەوا، سەرما ترىس و ژان و تەنيايى و
چاۋەپروانى، ھەموويان دەچنەۋە مالى خويان، ئەگەر چىراى
پاپۇپۇك دەرکەۋىت، ۋەى ئەگەر دەھات، ھاۋارىكم دەكرد،
دونىام بە ئاگا دەھىنا.. پاپۇپۇم دەھىناۋ دەھات..!!

كازيوه، زوو دهرنه ده كهوت، شهوم له روژ به دريژتر ده زانسی! وهك پوژانسی چاوه پروانيم، له سهر روخي به له مه كه روښيستم، به هزري من، ئەم شهوه، له دوازه كاتر ميژ دريژتر بوو، ده بي ئەم شهوش له شهوه كهی تر دريژتر بيټ.؟! بي وهستان، به له مه كهم دهر وويشت، به لام! چون بزائم، چه ند روښتووم، چه ند بربووو، خو هيچم نه هاته پيش، هيچم ايديار نيينه! نيشانه يهك، بويه وام ههست ده كرد، هه له شويئي خوم و يهك سانتيمه تر نه جولاوم.

كاتر ميژ هه وتي به يانينيه. كاتي رازاندنه وهی ميژي نان خواردنی به يانينيه، سه رميژ پره له هيلكه و په نيو نان و سيو و گوشت، هه موويان ريزكراون، ليكاوم هاته خوارئ، هه ستم به برسپه تي كرد و خواردنم به بير هاته وه.

بو ئەوهی نهوسه كهم بره ويته وه و خواردنم له بير بچيته وه، سه رم له ئاوه سويزه كه هه ليئا، سه رما ته زاندمی. له بهر خو مه وه، وهك وري نه بكه م. ده موت: "بئي، هه ی گه وج و نه فام. گيليكی وهك من، بو له گه ل رامون هيديرا كشامه وه

دواوه، خۇ كارىكم پى رانەسىپىردرابوو؟! بۇچى كىشامەو
پىشتەوہى پا پۇرەكە؟!

بە خۇرايى و بى مەبەست چووم، خۇم تىھەلقورتاندى، ھەر
بەگەلى كەوتىم، بلى بۇ وەك بەردىك لە نەرزەكە نەدەچەقىم! بۇ
جولام! ئىستا وەك ئەو رىزگارم دەبوو، توشى ئەم رۇژە رەشە
نەدەھاتم، ئەوہش بەدبەختى خۇمە!؟"

زىاتر دلتەنگ و تەنگەنەفەس دەبووم، دىسان بە نىازى
ئەوہى كۆتى ئەم خەيالە بەرم بدات و وازم لى بەيىنى، تەماشاي
سەعاتى دەستم كرد، ھىورو شادمان و دلگەش بووم، چونكە
زوو بوە سەعات يازدەو نىو. باواز لە كاترئىرو نىوہرۇ بەيىم!
"دەبى ئىستا بزانن من دىارنىم، باشە، بۇ نانىرنە دوام،
بۇچى لە دوام ناگەرىن...؟! تاوانى خۇم بوو، لە كالداس
دابرام. بۇچى توشى ئەم بەلەمە بووم، ئەگەر وەك ھاوپرىكانم
خۇم گىرکردبايە، ئىستا ساغ و سەلامەت دەگەرپامەوہ...!!"

لە دوورەوہ خالىكى رەش و بچوك، بەقەد دەنكە نىسكى
دىاربوو، ھەلسامەوہ سەرىن، چاوەكانم بۇى بەندكرد.
ئەوہندەم تەماشاكرد، ھەتا ريشكە و پيشكەى كرد، چاوەكانم
ئاويان كرد. بازنەى رەنگاوپرەنگ لەپيش چاوانم دروستبوون.
دوايى زانيم فرۆكەيە. بۇيە كراسەكەم ئامادەكرد، كە نزيك
كەوتەوہ بۇى رادەوہشنىم!

بەشى پىنجەم

-1-

پىنج دەقىقەى تەواو كراسەكەى دەستىم پراوەشاندا،
هەمووى بەفپۆ چوو، رەنج و هيوام بە فپۆ چوو...! نە فپۆكە
منى دىت، نە بۆ رزگارکردن و هەلگرتنەوہى من ھاتىوو.
تىگەيشتم، زۆرم ئى دوورە! ھەر بەسەر مندا پانەبورد و
زۆرىش بەرز بوو، پروام دەکرد، ئەگەر بەسەر مندا ھاتبايە
منى ھەر دەدىت، ھەر چاوم لىيى پىرى و ھەر تەماشام کردو
ھەر لەگەلىا بووم ھەتا ھەك جارى يەكەم، بوە خالىكى رەش،
ھەتا بوە دەنكە نىسكى...!

پاش كەمىكى تر، پشتىم تىکرد، ھەزمکرد، سىنگم گەرم
دايىت، ھەتا سىيەكانم ئازارىان بەرنەكەويىت.. كراسە تەرەكەم،
بە چاوەكانمدا دا، نەك بۆ خەوتن، ئەوہى بىرم لىيى
نەدەكردەوہ نوستن بوو! زۆر تىنووم بوو، بىزاري كردم،
قورگم وشك بوو، ناچار پەنام بردە بەر ئاوى سوپىرى دەريا،
بۆ خواردەوہ! دەمزانى بۆ تەندروستىم خراپە، بۆيە وىتم،

ھەردوو قومی دەخۆمەو، لە ناکاوا بە دیتنی فرۆکەییەکی تر،
ئاوخواردنەو، کەم لە بیرچو، تینویتییم شکا.

ھەر بە پەلە، کراسەکەم بۆی راوہشانو بالاى خۆم بەرزتر
رادەگرت و بە ھیزەو، قۆلم دەھەژاند، بەلام! داخی گرانم،
ئەو فرۆکەییەش پۆیشت و منى سەرگەردان تر جیھیشت!
پەشیو و بە دۆشداماوی دانیشتم، ئاوریکم لە دەوروبەری
خۆم دایەو، دیسان، فرۆکەییەکی تر، ھات، دەرکەوت، بەلام
ئەمجارە، ھیواى زۆرى پیبوو، نەوى بوو، جارجار، راست
دەفەرى و دواىى خۆى دەھاویشتە سەر تەنیشت، کە وام
دیت، دلم بوە ئاوینە، بیگەرد، جوان بوو، گومانم نەما، کەوا
ئەمەیان، لە من دەگەریت، بەتایبەتی بۆ من ھاتوو. بەلام
داخی زۆر گرانم، ئەویش وەك ئەوانى تر پۆیشت. کە
پۆیشت، بیرم لەو کەردەو، دەبى وشکانى چەند لە من
دووربى، زۆرم مابى، ئەو یانم بۆ روون نەبۆو.

خەم زۆر بوو، زۆر دیاردە ھەراسانى کردبووم، تیشكى
خۆرى گەرم! تینویتی! برسەتی! نەخەوتن و بیدارى مەراق
و پەشبینى! ئەدى داخبونى پشتم، پشتم یەك پارچە ببوو
پۆرگ، پۆرگی گەرەى زۆرى لیھاتبوو، خەمى ھەرە گەرەش
ھاتنى ئەو فرۆکانە بوون، کە بۆ من دەھاتن و منیان
نەدەدۆزیو و راستە و راست دەگەرەو.

كات سى و پېنج دەقىقەى دەويست بۇ دوازدهى نيوەرۇ،
كه دەنگى فرۇكەيهكى ترهات، ئەويش زۇر نهوى بوو، تا
دههات، نزيكتر دەبۇوه، نهوى تر دەبۇوه، فرۇكەوانهكه و
پياوهكهى تەنيشتيم بهجوانى ئى ديار بوو، هەردووكيانم
بينى، پياوهكه، چاويلكهيهكى رهشى لهچاودا بوو، نوسيني
بنى فرۇكەكهه جوان خوئندهوه. دياربوو، تايبهته به
پاسهوانى و بهرژهوهندى كهنداو، نهوى بوو. بهرزبۇوه و
رؤيشت...! بهلام، نائوميد نهبووم، گومانم نهمابوو، كهوا
منيان ديوه و دهگهرينهوه. تهواو دهگهرينهوه..

پاش پېنج دەقیقە، فرۆكەكە گەرایەو، بەهەمان بەرزی
بۆم هات، لەسەر باڵی چەپی بوو، ئەمجارە، بە ئاسانی
فرۆكەوانەكەم بینی، بینیم چاوانی دەگێرا. كراسەكەم، بە
پانایی دەریا رانەوشاند، ئەمجارە بۆی هەلسامەو و لە
دڵەو سوپاس و ستایشم بۆ نارد، سوپاسم كرد، وتم ئۆخەي
خۆ رزگارم بوو، ئافەرىن كە منى دۆزىهەو فریام كەوت.
هەردەهات خۆی نەوى دەكرد تا نزىكى ئاوەكە بۆو، راستە
و راست لەسەر هیلىكى راست رۆیشتم، وا رۆیشتم وەك
بیهەیت بنیشیت، ئینجا تەنگاوبووم، كەوتە سەولدان بۆ ئەو
شوینەى ئەو لىی دەنیشیتەو، رۆیشتم، نەوى بۆو و من
رۆیشتم.. بەلام! ئەو نەوى دەبۆو و منیش بۆی دەچوم!
پاش كەمىك، بەرزبۆو سوپایەو بەسەر سەرمدا رەتبوو،
هەر ئەوئەندەم لە دەست هات، كەوا كراسەكەمى بە توندی بۆ
پاوەشینم، من كراسم بۆ پاوەشانم، بەلام! ئەو هەلسایەو
بەرزبۆو تىتەقاندو رۆیشتم. وا تىگەیشتم، كەوا منى
دیو، گەر منى نەدیبايە، ئەوا سكى بە ئاوەكەو نەدەناو
نەوى نەدەبۆو، دووجاریش بەسەرمدا رەتبوو.. منى دیو،

بۆيە شادمان و دلخۇش بووم، چاوپى بوومەو. يەك
كاتژمىر چاوپىم كرد، راستە هېلى قرتاجەم بۇ دياركەوت،
بەلام دياربوو فېرىنى ئەو فرۇكەيە بۇ شارى باناما بوو، بۆيە
مىنىش بۇ پىشەو رۇيشتم، تا بگەمە كەنارى تولو ئەوئەش
يەك كاتژمىر دەخاينى!

لەسەر ئەو شەكەتى و هىلاكيە، پۇيشتم، تا پىنجى
ئىوارە پۇيشتم، هېچم بە هېچ نەكردو ئەگەيشتمە كەنار...!
خۇر بەرەو ئاوابوون دەچوو، بەلام، من بى ھىوا نەبووم!
قورگ وشك و دلئەنگ و بىزار.. ھەر ئەوئەندەم زانى بە
ھەژانىك، كەوتمە ناو بەلەمەكە. كە چاوم گىپراو تاقىبم كرد
بىنىم ئىشى ماسيەكى گەرەيە "شاك" ئەو خوى لى دابووم،
دياربوو بەدواى نىچىرىكى وەك من دەگەرا.. لە نىچىرى
دەگەرا..

ئەوۋە بوۋە، سى كاترۇمىرى تەواۋ، من بە تەنىام، يەك
گيانەۋەرم بىنى، ئەۋىش شاكىكى زەبەلاح و گەۋرە بوۋ،
كلكى سەۋز، ۋەك گەلای دار، لە مېژ بوۋ، دەمزانى ئەم
ماسىانە، نابەدو بەدەفەسائىن! تارىكى، ماسىيەكانى تىرى
شاردەۋە، ئەگەرنا زۆرم لى خىر دەبوۋنەۋە، ھەر شلپ و
ھۆپيان دەھات. بۇ پۇژانى سىيەم و چوارەم.. پۇژانى تر،
فېرىۋوم، كەۋا ماسى شاك، پاش پېنجى ئىۋارە لە نىچىر
دەگەرپىت، فېرىۋوم، كە شەۋ داھات، نامىنى و دەپوات..
ئىۋاران، پىش رۇشىتنەۋەى ماسىيەكان، پوۋى دەريا،
ۋەك مېرگ و چەپكە گول جوان دەبوۋ، ماسى ھىلدار و ماسى
سىپى و سەۋز و سور، ماسى وردو ماسى گەۋرەتر، ھەرۋەھا
گۆمى خوينى ماسى قوربانى لەلايەن ماسى گەۋرەتر و بە
دەستەلات، ھەموۋيان، روۋى دەريايان رەنگىن دەكرد..
دېمەنى زۆر پەيدا دەبوۋن، كە ماسىيەك دەخورا، كە ھەناۋى
يەكىك بەرەلە دەكرا. چەندەھا وردە ماسى لە وردەۋالەكان و
پاشماۋەكان بازنەيان دەبەست و رىز دەبوۋن..

شەۋى دوۋەمم، بە شەۋى برسەتەن و تىنۋىتەن و بىن
ھىۋا، ناۋدەبەم. بېرواشم بە رزگار بون ھەر نەما. ھىۋا نەما،
بىجگە لەۋەن خۇم ماندوۋ بگەم و سەۋل لىدەم و بېرۇم..
جەرگى درىژو پانى دەريا بېرۇم.. دەبى بېرۇم تا دەگەمە
ۋشكانى. تا نىۋەن شەۋ رۇيشتەم، رووم لە ناسمانى پېر
ئەستىرەن جوان كىردو بۇنى دەرياشم لاخۇشبوۋ، لەگەل
ئەستىرەن بۇنى دەريا، رۇيشتەم سەۋل لىدا، سەۋلەكان لەناو
دەستەمدا راۋەستانيان نەبو، خۇ شەۋى پىش دەرچوونمان
نەخەۋتېوم، ئەۋ دوۋ شەۋەش، خەۋ نەچۇتە چاۋانم و پشوم
نەداۋە، سەرەپاي ئەۋەش، ھەر دەپۇم و بىن راۋەستان دەپۇم.
دوۋ كاتژمىر، پاش نىۋەن شەۋ، زۇر ھىلاك بووم،
سەۋلەكانم داناۋ سەرم بەسەريان كىردو ويستم بخەوم، بەلام،
ھاۋارى (جىم)م لە مېشكا زىنگايەۋە، ئەۋ ئىستا بۇ خۇي
رزگار بوۋە لە مائەۋە لە شىرىنى خەۋدايە، يان لەسەر مېزىك
رازاوۋە بە زەۋقەۋە دانىشتوۋە..! كەمىك خەۋ چوۋ چاۋانم،
بەلام ھەر لەگەل (جىم)دا بووم. لەۋ خەۋەدا، ئاخاۋتەنكەن
ئەۋم بەبىر دەھاتەۋە، ھەر لەۋ خەۋەدا، كارەساتەكەم،
بەبىر دەھاتەۋە، چۇن ۋەرگەپرايىن..! بۇيە لەم خەۋە، راجلەكىم،
ۋا راجلەكىم زۇرى نەما بوۋ بگەۋمە ناۋ ئاۋەكە،
چاك بوۋ خۇم پىپراگىرا..

وا به بیرم هاتمهوه، وا هاتمهوه هۆش، جیمی هاوړیم
کاسکیتیکې پر به سهری لهسهر بوو، له پیشهوهی نوسرابوو
A.R.C. CALDAS. خهوم لئ نهکوتبوو، خهونیشم نه دیبوو،
بهلام هۆشم له لای خۆم نه بوو، گویم له گڼه ی باو شلپ و
هۆړی ئاویش نه بوو، پرسیاریک کرا، تینوته، ههز به
خواردنهوهی جامی ئاو دهکویت. برسیت، پی ویستت
به خواردن هیه...؟ گویم لیبوو، وایان پرسیار کرد و منیش
وهلام دایهوه، نه خیر پیویست ناکات، زورمان نه ماوه بگهینه
که نار و هه چاوم به قرتاچه بکهویت، تیر دهیم، تینویتیم
دهشکی. که به خو هاتمهوه، که هۆشیار بومهوه، زانیم نه من
له گهل جیمیم و نه جیمیش نزیکه. دیاره گهوج و شیواوم،
ته نیام و کهسم له نزیک نییه، بیجگه له تیشکی خور، هیچی
ترم لا دیار نییه و نه وهش دهزانم روزه که سی شه ممهیه.

بەشى شەشەم

-1-

پۆژانى مانەووم، بە كارەسات و نیشان و بەسەرھاتى ديار، ناودەبرد، پۆژى يەكەم، بە پۆژى كارەساتەكە. پۆژى دووم بە پۆژى فېرۆكەكان، پۆژى سېيەم بە پۆژى ئاومىدى و پەشېينى و بى كارەسات، ناونا بوو! بەلەمەكەم، بە ھەوەسى با دەپۆيشت، با دەپھاژۆت، خۆم ھېزۆ شەنگم لەبەر نەما بوو، لە ھەمووى ناخۆشتر، ھېلى فېرۆكەكانم ئى بزر ببوو، لەبەر ئەو تەم و تاريكەي ئەو بەيانىيە، ئاسۆم ئى لىل ببوو، نەمدەزانى، بەلەمەكەم، بو پېيش دەپوات، يان بو دواو، دەپوات. مالى دەريام كاوكرد، ھەموو خال و شوينىكى بەيەك دەچيىت، ھەرچەندى بېرۆيت و بگەپيىتەو و بچولپيىتەو، وا دەزانى يەك بست نەگەپراويت، وا دەزانى لە شوينى خۆتدا دەخولپيىتەو.

ھەرەھا، پۆژى سېيەم، بە سوپانى بەلەمەكەم و نەزانىنى رووانگەى رۆيشتنم ناونا، لە نيوہرۆدا، بېيارم دا، تەوافەكەم

بەكەم بە رېنىشان دەرم. بەھۇي ئەوھو، بزانم دەكشىمەو، يان دەچمە پېش، سەولەكانم لەو بەست. كلىلى گىرفانى پانتۆلەكەم دەرھىنا، تا پۇژانى مانەوھى لەسەر بەلەمەكەم پى ھەلكەنم، رۇخى بەلەمەكەم بەكەم، پۇژمىر. بۇ پۇژى(28)ھىلىك پاكىشم، ھىلىكىش بۇ پۇژى (29) لىرە پەكم كەوت، رەق پاوھستام، ئەم مانگە،(29)پۇژە، يان (30)پۇژە، مانگى شوبات چەند پۇژە، ئەم مانگە چەندە..؟! ئەمەيان مېشكى ئالۇز كردم، بېرم كردەو. ئەم بەروارەش وەك ھاتنى سبەينى، كە چۇن ھىلى رۇشتم ئى ببوھ گرى، ئەوھش وای لېھات. وىستم مشوھش نەبم. دوايى بېرم كردەو، ئەمەيان، كەى گرنگە! كەى كېشەى منە، دوايى من ئەوھيانم بۇ چىھ! من تەنيا ئەوھم بەسە چەند پۇژ دەمىنمەو. ژماردن!! ژماردننى چى...؟! كى دەلى من جارېكى تر، دەگەمەوھ ئاوەدانى، منى سەرگەردان و لىقەوماو، كى دەلى ئىشم بەوھ ھەيە، خۇ من ناگەمەوھ، ناو خزم و كەس و ئاوەدانى، تا بۇيان بگېرمەوھ.. تا ئەو كاتەش، نە نانم خواردوھو نە ئا. تىشكى گەرمى خۇرىش پىستى پىشتمى كردبەوھ كۆمەلىك پۇرگى بەژان و ئازارم دەدەن، ھەموو كېشەكان بەلايەك، ژانى ئەو پۇرگ و پنگانە بەلايەك.

دیسان نامۆزگاری مامۆستاكانم به بیر هاتهوه، سنگتان
مهدهنه بهر تیشکی گهرمی خۆر. ئەوهش سهغلهتی کردم و
ترسام. کراسهکهه له بهر کردهوه له که مهرم بهست، که
کراسهکهه بهر پۆرگهکانی پشتم دهکوت، دهورانهوه، ژانیان
زۆرتەر دهبوو، بۆیه پشتم روت کرد. بوو به چوار رۆژ، لهیهه
قومه ئاوی سویری دهریا، ئەویش تینویهتی نهشکاندبووم،
به لکو کهمی تامه زۆی کهم کردبومهوه، هیچی ترم به قورگا
شۆر نهیبۆوه. بۆیه شهیدای ئاوی خواردنهوهم لا دروستبوو.
داخی گرانم. دیسان کاتریمیر بوه، پینجی ئیواره! دیسان
بۆ ماسی شاک، زۆر سهیره، عهقلم وهخته بهتهقی! بلێ، تۆی
ماسی و لهناو قولایی دهریا، چۆن دهزانی کاتریمیر پینجی
ئیوارهیهو دیتته دهری..!

حهزم لیدهکات، ههر کاتریمیر ببیتته، پینجی ئیواره لیم
پهیدا دهبی، ژوانی ئیوارانی لهگهڵ منا ههیه..! دیاره، رۆژی
دوا ناکهویت..!

مامۆستاكانمان، له دهرسا دهیانوت، ماسی شاک کهم
بیناییهو ههست به هیچ رهنگی ناکات. تهنیا رهنگی سپی
دهبینی. تهنیا بۆ ئەم رهنگه مل دهنی و دیت.. له بهدبهختی
مندا، به له مهکهه سپی بوو، سپی و بریقهداریش بوو باش
بوو، سهعاتهکهی دهستم سپی نهبوو، ئەگه رنا له ترسی گیانی

خۆم فرېم دەدايه ناو ئاوهكه و رزگارم دەبوو، ئەو سەعاتەشم
نەدەويست.. كه ماسى شاك پەيدا دەبوو، پېرى دەدايه،
ماسى بچوك و زامدارى دەكردو دەرياي دەكرده گۆمى خوين،
چواردەورم، دەبوو خوين، منيش، لەم ديمەنە دەترسام!
دەشلەژام، كه سەعات دەبوو، پينجى ئىوارە، سەولەكەم بۆ
خۆپاراستن نامادە دەكرد. ئەم شەويش، سەولەكەم
هاويشتبوو بن سەرم، بۆ نوستن بەلام! هاوپرېم، ئەزىم " جيم
مانجريس " واژى نەهينا. هاتە پيش چاوانم، لە بەرامبەرم
بوو، لەسەر رۆخى بەلەمەكەم دانىشت، هاتە تەنیشتم. بە
كلۆفەو، قسەى لەگەل كرده، كه وتينه دەمەتەقى، باسى زۆر
بابەت و بیره وەریمان كرده. ئىستا، چوون رابورد، نازانم،
خەون بوو يان راستى. هەندى جاريش، بە هەمان شيوە، بە
رۆژيش دەهاتەو پيشم، قسەمان لەگەل يەك دەكرد، بەلام،
رۆژى پينجەم، ئەويش هاتە تەنیشتم و ويستى بخەويت و
سەرى بە سەولەكەى ترەو، نا، كەمى بېدەنگ بوو، لەناكاو
سەرى بەرزكردەو بە هەشتاوى وتى: تەماشەكە.. دەى
دەى تەماشاكە..!

كه ئاوپر دايەو، لە دوورى سى كيلۆمەتر پاپۆرى
دياربوو، چراكانى گەش و رووناك و بە جوانى دياربوون.

"ئاي چارەنوووسى رەش، بۇچى! ئەو ماۋەيە خۇم بە
خەوتن خەرىك كىرد، ئەگەر بە ئاگا بوومايە، دەپۇيشتىم، ھەر
دەپۇيشتىم، ئىستا دەيگەيشتىمى.. " ھەلسامەۋە، چوست
رۇيشتىم، مەن بەرەۋ پوۋى دەچوم، ئەو خىراتىر
دوور دەكەۋتەۋە، تا زۇر دوور كەۋتەۋە، دوور كەۋتەۋە شەۋق
ۋ چىراكانى نەمان. چەندى كۆششتم كىرد، پوۋى بەلەمەكەم
ۋەرگىپىم، بۇم نەكرا، بايەكە زۇر بە تەۋژم ۋ بەھىز بوۋ، مەنىش
ھىزىم زۇر بەكارھىنا تا بگەمە پاپۇرەكە. خۇم ھىلاك ۋ ماندوۋ
كىرد، زۇر ماندوۋ بووم، ھەموو گىانم ئاۋ ۋ ئارەقە، پەكم
كەۋت، لە پەلوپۇ كەۋتم. دەستىم بەرىبوۋ، ھىچم لە دەست نەما،
دامە پىرمەى گىيان، خۇزگەى مردنم خواست. كە خۇرەھەلات،
بەيانىەكەى، تىشكى جوانى خۇر، ھىۋاى پىئ بەخشىم،
نىگەرانى ۋ رەشېبىنىەكەم نەما، ئازايەتىم دايە بەرخۇم ۋ خۇم
بە جەرگ كىرد!

رۆژی پېنجەم، بە راستی ویستم، پرووی بەلەمەکه له دەستی باو شەپۆل دەرھینم، ویستم، پرووی بەلەمەکه وەرگێرم و بکەوێتە بن دەستی خۆم و بەھیزی خۆم و تەوژمی سەولەکانم بپروات، نەك بە ھیزی باو شەپۆلی دەریا. گەر خۆم ئازاو چوست نەكەم، ئەگەر وانەكەم، ئەوا باو شەپۆل بەرەو دوورگە ی گیانەوەرەو پیاوخورانم دەبەن، لەوان چى دەوشىتەو، وەك پالەوانى رۆمانى دەریاوانىكى جىماوم لىدیت، كەمىنىك پاپۆرەكەیان دەتەقینى، كە تاق و تەنیا دەمىنىتەو، ھەر ئەو رزگارى دەبىت، چارەنووسى شومى، بەدبەختى ئەو، بەرەو پیاوخوران دەپروات و دەكەوێتە باوھشى ئەوان و ئەوانىش دەیکەنە ناو مەنجەلى چىشت و جوان جوان دەیکولینن، بەشى چەند ژەمىكیان دەكات..

مال لە خۆی نەبوو، میوانىش ھات، منى ترسنۆك و پەشبین ئەو ترسەشم لى پەیدا بوو، ھەر دەھات ترس و نىگەرانىم زۆرتەر دەبوو.

ھىشتا وام لىنەھاتوو، برسىەتى و تىنوىتى گىژو بىدەستەلاتم بکات، ھىشتا وام لىنەھاتوو، مالىەو خىزانەكەم

لهیبر نهی، ئەگەر وام زانی، له پهلویۆ دهکوم، ئەگەر زانییم هۆشم
لهلای خۆم نهماوه، ئەوه دهبی، ئەوهه لهیبر بی، که
مامۆستا کانیان دهیانوت:

"ئەگەر مروۆفیک له دهریاو لهسەر پشتی بهلهمیگ تهنیاو بی
چاره مایهوه، گەر گهیشته روخی مردن و هیوای ژیان و
رزگار بونی نهما، ئەگەر بایی ئەوهنده مابوو دهستی کاربکات و
کهمی هۆشی لهبهرماوه، ئەوا باشتین پێگا بۆ گوم نهبوونی تهرم
و ههوال و ناسنامهی، وا باشه خۆی له بهلهمهکه ببهستیتهوه،
ههتا تاقهتی ماوه خۆی ببهستیتهوه، زۆرجار سهربازانی جهنگ
له شههرهکاندا وایان کردبوو، بۆیه تهرمهکانیان دۆزایهوه، یان
بهنیوه مردوویی و به زۆر نهخۆشی و هیلاکی ههڵگیرانهوه و
رزگاریان بوو. با منیش وا بکهه، ههتا دال و بالنده
گۆشتخۆرهکان جهستهی بۆگهن و پهککهوتویان نهخواردووم،
باوا بکهه، ئەگەر بینه سهڕیشم، بهشیکم دهمیئی.."

له چهژمهتی برسیهتی و شهیدایی زۆرم بۆ ئاو و
فینککردنهوهی ههناوم، ههموو خهیاڵ و ورد و پێنهم ههڵدهفرین
و له میشکندا دهتوانهوه و تهونهکانم لهیبردهچونهوه. بۆیه، هیچم
له خهیاڵدا نهماوه ههڵسام کهمی پیساییم کرد و ماسییهکانی
دهور و پشتی خۆم بهجولانهوهی بهلهمهکهم دوورخستهوه..

ماسى جوان و ناسك، دههاتنه تهنيشتم، بىرى راوه ماسيم
بۆ هات. به پهلماى راستى سهولكه كم چهند ماسييه كم
پيكا، به لام نزيكبوونى ماسى شاكه كه ره نجه كهى به فيرو
دام، همموى بۆ خووى گلدايه وه، ناچار سهولكه كم فريدايه
لايهك و پالم دايه وه. زورى نه خاياند ره وه نه وره سيكم ئى
به دياركهوت، كهوت نه وره س بوون، كامه ران بووم، دلشاد
بووم، هه ر هيچ نه بى ماوه يهك ده بنه هاوپريم و پييان ده خافلیم
و ده بنه سه بوورى ريگاي دوورى و تهنياييم.

هاتنى نه وره س و په يدا بوونى، نيشانهى نزيكبوون و
كهيشتنه به وشكاني و زهوى، ئه مه واى كرد، هيوام به ژيان
نوئى بييته وه وه هه لسا مه وه سه ريئى. به لام! نه متوانى خووم
پاگرم. تاقهت و شهنگم له بهر نه بوو، ناچار پالم دايه وه،
كراسه كه كم به سينگم دادايه وه، نه وهك تيشكى گهرمى خوور
ئه زيه تم بدات، چاوه كانم له نه وره سه كان گير كرد. هه لده فريان
و دهنيشتنه وه و به رزده بوئه وه وه گوشه ي تيژيان دروستده كرد
و ئاسمانيان دهنه خشانند. ديسان ماسى شاك ده ركهوت،

زانيم کاتژمير خوی له پینجی نیواره داوه، دهبی بکشیمهوه
و خوّم له ناو بهلهمهکه م مات بکه م، نه وره سیکی گچکه له
ته نیشتم نیشتم، منی برسی و سک به تال دلت چی دهویت...؟!
فهرموو، نه وه خواردن و بالنده یه کی به تام و ناسک، به بالی
خوی هات، خواردن هاته نزیکم، به لام، دهستی بی هیژ و بی
چهک و بی تیرم بشکی! له جیگای خوّمدا چه قییم! وهک ماستی
مه ییوم له خوّم کرد، نه ویش ده فیری و ده نیشته وه،
چاوه کانیشم نه ده جولاند، گهر بکرا بایه، نه فه سیشم راده گرت.
هاته سهر پییه کانم، نیشته وه. که می سهر که وت تا گه یشته
پانتول که م، به رد جولابایه، من نه ده جولام، ههر هاته پیش، تا
گه یشته گوزینگم، ده نووکی له شوینه به زامه که ی گوزینگم
دا، ههر خه ریک بوو، نازاری دام، برینه که ی هینا یه ژان، به لام!
من خوّم راگرت، هیمن. وازم لیهینا، وتم، چی دهکات با
بیکات.. مسوگهر بووم، دیته ناو له پی دهستم، بویه توخنی
نه که وتم، نه جولام، هیمن بووم.

بهشی جهوتهم

-1-

نهورهسه بچوك و ريش خاكييهكه، به مردووی دهزانيم،
ههرده نووکی ليدهدام، كه مي دهستم بهرزكردهوه، ويستی
بفریت، ويستی لهناو دهستم رابكات، بهلام گرتم و كهوته
ناودهستم، خوینی گهرم و دللی گهرم و لیدانلی دللی جوان
ههستم پيكره. نهوهندهم برسی بووم، نهوهنده گهدم بهتال
بوو، نهوهنده شهیدای خواردنلی بووم، وتم ههردیگرم، به
ساغی قووتی دهدهم، به ریش و ریخولهکانیهوه دهیخوم..

كه نیچیرهكه، كهوته ناو دهستم، پهشیمان بومهوه،
چونكه نهگهردا بکهه، وای بخوم، زورتتر تینوم دهبییت و
شهیدای قومئ ناودههیم، با نهیخوم..!

رؤژکیان، تاپریکم بهدهستهوه بوو، سیهره له
نهوپهسیکی هاوپریمان گرت ویستم بیکوژم، بهلام، هاوپریکهی
تهنیشتم، دیار بوو، کابرایهکی هیمن و ژیر بوو، هاته قسهو
دهستی لهسهرد لوللهی تاپرهکهه داناو یهخهی گرتم و وتی:

"خەلك چۆن ئەوئەندە بى سەفەت دەبى، ھەى بېۋەفا مەرۋە
چۆن ھاۋرپى رىگى خۇى دەكوژىت، نەورەس، ھاۋرپى
ئىمەو ھەموو دەرياۋانىكە، لە قولايى دەرياۋ لە سەفەرى
دوور ھاۋشان و ھاۋرپىمانە. ھەر ئەو لە گەلمانە، ھەر كەسى
نەورەسى بكوژىت، پى لە زاد دەنى.."، بەلام ئىمىرۇ، ئىستا و
لەم حالەتەمدا، ھەزار كەسىش لىم بپارپىتەو، ھەر چەند بى
ئەمەكىيە، من بىم، ھەر دەيخۇم و برسپىتە رىگىيەكى
لەھارىيە، ملىم لوولدا. بۇ خنكاندى سوراندم، ئىسقانەكانى
وەك ئىسقانى مرىشك نەرم بوون، بە ئاسانى شكان و گويم لە
خرپەى شكاندىيان بوو، ناۋ لەپى دەستم مشتى خوین بوو..
كە خوینەكەى لەناۋ پەنچەكانمدا ھاتنە خواری، ئىنجا سكم
پى سوتاۋ بەزەيىم بۇى بۇو، كەمى پەشيمان بومەو.
سەرى نەورەسەكەم لە لەشى كىردەو، كىيانى لەناۋ
دەستىمدا ھەر لىيدەدا. بۇنى خوینەكەى دەرياي پىكرد.
بۇنەكە بلاۋبۇو و ماسپەكى زۆرم لى كۇبۇو، ئەگەر شاكى
گەرە ماسى بپەۋىت ئىچىرەكەم ببات و ھەزى لىبكات،
دەتوانى و بەلەمەكەشم سەروبن دەكات و نەك ئىچىرەكەم،
منپىش دەبات. لە كۇبونەوھى ماسپەكان ترسام، سەرى
نەورەسەكەم بۇ فرى دان، دوورم فرىدا، ھەمويان بەتاۋ،
خشپىن، بەرەو گۆشتەكە روويان وەرگىرا.

بۇ ئامادە كىردىنى ژەمەكەم، دەبىي پەره كانى ھەلكىشىم،
بەلام نەورەسەكە زۆر ناسك بوو، گۆشتەكەى لەگەل دەھات و
لەگەل ھەلكىشانەكەدا، شىلەيەكى رەش و چەورى لىدەھات،
مەزاج و زەوقى تىكدام، بىيزم بۆۋە، ھەرچۇنىك بوو، سكىم
ھەلدېرى و رىخۇلەو ھەناویم دەرھىنا، رانىكم بۇ زارم برد، بۆم
قوت نەدرا و خىرا تغم كىردەو و فرېم داىە ئەو گۆپە. پاك
شوشتەو، ئىستا، ژەمىكى گۆشتى ناسك و پاك و تەمىزم لە
پىشە، جا منى برسى، پىنج رۆژە بە عەزەتم، وىلى
پاروویەكى خواردم، سەیرە! بۆم نەدەخورا، دلّم نەیدەبرد..
خۇ لە راستیدا ئاسان نەبوو، من چۆن بتوانم، گۆشتى بخۆم،
بە پەرو بال و خوینەو، شتى بخۆم، نەكولابى، نەبرزابى،
سوور نەكرابىتەو، ھەرچەندە برسى و ھەراسان و
تەنگاوىش بم، زەحمەتە.. ناخورىت و قوت نادرىت..

گەر پارچەيەك تەل و قولايىكم لەلابايە، ماسىم دەگرت، وا
ئىستا گۆشتم ھەيە بۇ نوكى قولاپەكە، ھەر ماسىم دەگرت..
بەلام منى وىل و بەدبەخت، بىجگە لە سى بلىتى بەرىد و كلىلىك
و ئەنگوستىلەيەك و كاتژمىرىك، چى ترم، لەلا نىيە، ھىچى ترم
لا پەيدا نابى. دەبى، بكرىت، لە ئىسقانى نەورەسەكە، قولابى
دروست بكەم. ئەوەشم بە پەسەند نەزانى، ناكىرى ديسان، شەو
داھات و ماسى زۆرم لى كۆبونەو، بۆنى خوینىيان كىردبوو، ھەر

خېر بونەو، ھەرھاتن. مەن ئىش، پاشماۋەدى نەورەسەلەم
فېرېدايە ئاۋدەريا، دووبارە، رەشىپىن و بېھيۋا، پالمدايەۋە. ھەزم
بە مردنى خۆم دەکرد. لەو كەشە ھېمىنەدا، گۈيىم لە جولانەۋەدى
گيانەۋەران بوو، ھەستىم بە ھەرەشەيان دەکرد، بۆ خواردن و
دەستكەۋتى پاشماۋەكەى نەورەسەكەم شەپريان بوو، كۆششيان
..بوو.

وام لېھات، دەمخواست، ئەگەر تاقەت و ھېزىم لەبەريايە
كندرى، يان گورىسىكىم ھەبوايە، خۆم لە بەلەمەكەم دەبەست،
تازە، مردنم بۆ خۆم دانا، چارەم نىيە، بېجگە لە مردن، ئەژنۆ شل
و شەكەت و داۋەشاۋ بووم، وام لېھاتبوو، ھىزى پۈشكەيەكم
نەمايوو، تەۋاۋ بېووم، بەلام سەروقاچم لەناۋ ئاۋەكە نەبوو.
بايەكى خۆش ھەلىكىرد و بەلەمەكەم جولايەۋە.. نىۋەى شەۋ مانگ
ھەلەت، يەكەم شەۋە مانگەشەۋە، شەۋىكى جوان بوو، ئاسمان و
دەريام، بە بەرگىكى تازە بىنى، جوان بوون، لەگەل ئەۋ جوانيەدا،
دوبارە "جىم مانجىرىس" م بەيرھاتەۋە، مالم كاۋل، بەدبەختى ۋەك
مەن، چارەپەش، ھەموو خەلكى لەناۋ مال و مئالەكانى خۇيانن،
تەنبا مەن نەبىن، بەختى مەن وايە. ھەموو شادۋ زىن دوو و
بەكەيفن، مەنىش دەلېكى ھەزار سالىە مردووم، دەلېكى لەناۋ گۆپرا
قىت بومەتەۋە. لەگەل مانگەشەۋى جوان و دەرياي شەيداي
جوانەۋە، رووناكى پاپۆرى نەھات، چرايەك ھەلنەگىرسا؟

کردبوو، جهستهكەيان هەنجن هەنجن و شىواو كردبوو، هەر ئەوم بەبیر دەهاتەوه، پەشیمان دەبومەوه.

ماسى شاكەكە و هەوت نەورەسەكەم ئى دياربوو كە شەمالىكى فېنك و دلفرېن هەلىكرد، بەم شەمالە فېنكە، كەمى خۆشى و هیوا چوہ ناو دللى تارم، زەوقى خواردنیشم بۆوہ، دەبى، شتى بخۆم. نەوہك گەدەو رىخۆلەكانم بۆگەن بىن. دەبى دەموپل و كاگىرەكان كارىكەن؟ سەيرە، لەو دەمەدا، حەزم چوہ بنىشت، خو ئەگەر چەقۆيەك، قەلەمپرىك، شتىكى تىژم لەلابايە، پارچەيەكەم لە پىلاوہ لاستىقەكەم ئى دەكردەوہ، ئاسان بوو، بنىشتەم چنگ دەكەوت و بۆ خۆم دەمجوى، گىرفانى پانتۆلەكەم پشكنىوہ و بلىتەكانى بەرىدم كەوتنە دەست، خۆشم دەويستن، وەكو چاوەكانى خۆم، لام نازىز بوون.

مارى چاوشىن و نازدارم لەگەل بوو، كە پىاويكى هاوپریم، ئەم سى بلىتەى دامى، يادى مارى ناسكى پىوہىيە بەلام برسىيەتى و قۆرەقۆرى سكم، ديارى و پىشكەشكردنى لەبىربردمەوہ، هەرسى بلىتەكانم خستە ناو دەمم و بلىتەكانم جوى، وەك بنىشت، بەراستى تام و زەوقى بنىشتيان دەدامى، پاش گاقىك، تاميان گۆرا و منىش قونم دان، ئاودىوم كردن، ئەوہش خۆشى و ئاقەتى دامى و كەمى برسىيەتيم ئەما..

پاش خواردنى بليتهكانى بهريدهكه، بۆم دهركهوت، كهوا،
شت زۆرن بخورين و زۆرن سويديان دهبي و برسياهتيم كه متر
دهكاتوه، چاوم شۆركردهوهو تهماشاي پيلاوه لاستيقهكهى
پييم كرد. برىا قهلهميرىكم پييايه، ئيستا، بى يهك و دوو،
پارچهيهكم ليدهكردهوه، ژهميكي چاك دهبوو. كليلهكهم
دهرهيناو خهريكي پيلاوهكه م بووم، خۆم لهگهال ماندوو كرد،
خامهكه م له لاستيقهكه جوان جياكردهوه، بهلام ئهفسوس،
ئوهويان سهري نهگرت، په نام برده بهر قايشى پشتتم،
ئوهويش، ئهوهنده قايم و بههيز بوو، هيچم، نههاته دست.
خۆم وهك گيانهوهر و درندهيهك، دههاته پيشچاو. واى ليهاهات
منى ناسك و نازدار، قايل بم، شتى وا بخۆم، لاستيقى پيلاو،
قايشى پشتتم...!!

پاش خواردنى بليتهكانم، دياربوو، تيربووم، بۆيه
خهويكى خۆشم ليكهوت، خهلك، لهسهر تيرى خهوى دىو
خهويشى خۆش دهبي، گهرچى، شهپولهكان، ازيان
ندههيناو منيان دههژاند و له شيريني خهودا ناگاداريان

دەكردمەو، بەلام! چونكە تير بووم خەو كەم خۆش بوو، زوو
زوو خەوم ليدەكەوتەو.

تيشكى خۆرى گەرمى، رۆژى حەوتەميش ھەلات، كوو-
دەمزانى خوا بە حەقە، وام دەزانى، ئەو رۆژەش، ليرە
دەمىنەو و ھيوام نايەتە دى، دلم زۆر بە نەورەسەكان
خۆش بوو، كە بە لەنجەولار دەھاتن، خەنى دەبووم. بەلام!
ئەو شەم زانيبوو جارجار، نەورەسەش پەراگەندە دەبى و لە
قولايى دەريا گوم دەبى و ناگەنەو و شكانى.. بۆيە خەمى
ئەو شەم لا دروستبوو، خۆم، خەم كەم بوو..!!

بەشى ھەشتەم

-1-

ئەو ھەوت رۆژە، مەن پانى و دىڭزى دەريا، تەى دەكەم. بېھىوا دەسورپىمەو. درۆ نەبى، چەند مەراقى نىكېونەو ھى وشىكانى بووم، ئەو ھەندە، دوور دەكە وتمەو، دەريا لە جىياتى لە زەوى نىكىم بىكەتەو، دەمزانى، ھەر دوورى دەخستەو، لە مردن نىكى دەخستەو، بەرەو پىرى مەرگى دەبردم، بەقەد نوکە دەرزىكە ئومىدم نەما بوو، بۆيە مردنم دەخواست، مەوقى بېھىوا، ھەر بۆ مردن باشەو بۆ مردن و نەمان سەرى دىشى، بەلام راست بلىم، كە باى فىنك دەھات و ماسى شاكم لىگوم دەبوو. ھەك ئەو رۆژانەى دوایى، كەم دەردەكەوت و جۆرەھا ماسىم لەسەر ئاوەكە دەبىنى، دىشادو سەرفراز دەبووم، وام ھەست دەکرد، برادەرى دىسۆزو ھى سەردەمى مەنالىم لەلایە، ترس لە گىانما نەدەما. ئەو ھەشم چاك دەزانى نەورەسەكان، نىشانەى نىكېونەو ھەم نىن و لە زەوى دوورم و ھىواشم بە پا پۆرى رىگار كەر ولايىدەش ھەر نەما بوو.

لەگەڵ ئازارو چەرمەسەری راھاتبوم، بۆیە بېيارمدا، گەر
خۆگرو قايمتر بىم، زياتر دەمىنمەوھو نافەوتىم. ماسىھەکان،
ھەر بە جوانى و بە لەنجەوھ لە نزيك مەلەيان دەکرد، بە
شادىيەوھ سەمايان بۆ دەکردم و ترسى ماسى شاكىشم
نەمابوو، لىي راھاتم! كە ئەم تەمەم ئى پەوييەوھ، ھۆگرو ژيرتر
بووم. دەستم بۆ ئاودىژى کرد، تا ماسىھەكى زراقى
چوارگۆشەى درىژى بيست سانتىمەترى دەرھىنم، بەلام! ھەك
ئەوھى بەردىك بەاويته ئاوى، دەنگ و شەپۇل و سەداكە
لەناو ئاوە مەندو ھىمنەكە، ھەموو ماسىھە جوانەكانى
پەواندەوھ، ھەموويان گوم بوون، كە ئاوەكە ھىمن بۆوھو
ئاسۆى ئاوەكە دۆخى جارانى گرتەوھ.. ماسىھەكان، زراقەكان،
ھاتنەوھ، سەركەوتنەوھ.. ھزرى پلاننىكم بۆھات، تا ماسىھەك
پاوبكەم، تا ئىچىرىكم دەستكەويت، وتم، وا باشە، تەنيا
يەككىيان، دەستنىشان بكەم و لەناكاو پىرى دەمى، ھەر
خەرىكى بىم، تا ھەلم بۆ دەپەخسىت..! وامکرد، چەندجار،
ماسى ناسك و نەرم لە دەستم گىر دەبوون، بەلام! لەبەر نەرم
و شلىيان دەخزىين و رزگاربان دەبوو! ئەوانىش ئازارى
دەستميان دەدا، جار ناچارى، گازی گچكەى ھەك قرتاندنى
زادى بە ھىمنى گازیان لە پەنجەكانم دەگرت. كە وازم نەھىنا،
ئەوانىش، گازی تونديان گرت، وردە وردە زامدارىشيان كردم

و خوينيشم پڙا. دم نادمى، شاکم بهير دهاتهوه، لهو
کاتانهى من خهريکى گرتنى ماسى بووم، نهو جارنا جارئ،
خوى بهرز دهکردهوه، وا ههست دهکهم بهتاما بوه من زورتر
قولم شورکه مهوه، تاکو دهستم بپريتهوه و ژهميکى چاکى
دهست کهويت.

بەدەستى خۆم ئاگرىم لە مالى خۆم بەردا، كە خويىم
رژاندى، شاكى بەدكارو كافر بۆنيان كرد، هاربون، هيرشيان
هينا، هەر ماسى وردو گەورە بوون، قوت دەدران، من هيچم لە
دەست نەما، هەر ئەوەندە نەبى تەماشايان بكەم. لە ناكاودا،
شاكيك، بە هەموو هيزييهو بەرزبۆو شەپۆليكى گەورەى
دروسىتكدو دونياى ليكردمە ئاو و زۆرى نەمابوو
وهرمگيريت. واش تيگەيشتم، خۆى هاويشتبیتە ناو
بەلەمەكەم، وامزانی بە نيازى لرفکردنى منەو خواردمى!
بەلام، لەلای دووهمى خۆمەو دەركەوت، ئەگەرچى ئەم
دیمەنە سەيرو عەنتيكەيه زۆرى ترساندم و دللى خستمه
لەرزین، بەلام سوديشى هەبوو، لەتاو رۆحى خۆى، لەبەر
تەوژمى شەپۆلەكە، ماسيهكى نيو مەترى كەوتە ناو
بەلەمەكەم. بينيم لە تەنيشتەم هەلدەپەریت، دەيويست
بگاتەو ناو ئاوەكە، بۆ ئاو هەلپەى بوو. منيش، نازايانە،
غیرەتم پەيداکردو شەنگمدايه بەرخۆم و بپيارمدا، بواری
نەدم، نابى دەرباز بى، هەتا هيزم لەبەردا بوو سەولیکم لیدا،

لېمداو هیوام زور بوو ژه میکی چه ورم دهست که ویت، له
گوشه یه کی به له مه که دا خوځم گیرکردو سه ولی دووه مم له
ماسیه که دا و هه ستمکرد کارم له گوشت و نیسقانی کردووه،
هه ند به هیژ، لیم دابوو، هه ند به هیژ سه وله کهم راوه شان دبوو،
به له مه کهم هه ژا، شا که کهش له ژیرمه وه جولایه وه، به لام له
وهرگه پان نه ده ترسام، خوځم توند گرتبوو. نیچیره کهم هیشتا
زیندوو به کار بوو، ده یویست باز بدات و قوتاری بیټ،
ترسام، که وا نه توانم به سه ریډا زالیم، بویه ده بویه سه ولیکی
تری لیدم. ده بویه به دهست، به ددان به هه موو هیژیکه وه
زه بریکې توندی ئی بوه شینم و له په لویوی بخه م. له په نایه کم
په ستاو چوکم له گه لی کرده رکه و ده بویه سه ولیکی
کوشنده ی لیدم ، که لیمدا، ته و افه که م
مشت خوین بوو، له بهر خو مه وه وتم:

"گه وازی لیده هیتم، له برسانا دهمرم، نیچیریکې قه له و
و چه وره، خو ده یکوژم، خوین دهرژیت و دهریا خویناوی
ده بیټ و بونی خوین دهروات و شاکی ددان پولاو ددان
مشارم، لی په ییدانه بیټ، نه وهش ترسیکی گه وریه، وهک
جارانی رابردوو، ده لیم هه ر نیستا، نا نیستا، دهمخوات و
وهرمده گیریټ، دهمکاته پارویک.."

برسيه تي و تينویتی، به جوته بوونه ته هاوړیم، که ماسیه کهم به قاچم له ناو به له مه که عاسی کرد، نه زیه تی بهرکه وت، نه دی شلپ و هوری شه پوئی ناو که و له رزینی به له مه که، له هه موویان خه مگینتر، دهرکه وتنی ماسی شاکه که یه! له وتی له دهریا ده ژیم و له وتی چاوم کردو ته وه، شتی ناوا زه به لاج و عهنتیکه و ترسناکم نه دیوه. به لام، دیار بوو حزی به گپچه ل و شه پرفروشی نه ده کرد، هاوشان، له گه ل هه موو خه مه کان، نیچیره کهم ماسیه که ی له ناو ده ستمدایه، رهنگی که سکه، من هه ر له منالیه وه رقی زورم له و جوړه ماسیانه یه، به ژهرم ده زانی، به لام، برسيه تی و بیروحه زی منالیم، دوورن، برسيه تی، نه وه نازانی، ده بی بیخوم. ده یخوم، نه گهر سه د له سه د بزانه ژهره. ئی باشه، نه وه بریارم دا بیخوم، باشه به چی که ولی کهم، به چی هه لیدرم، به چی... چون خاوینی بکه مه وه، بیجگه له کومه له کللیک هیچی تر شک نابه م. ده زانم به و شتانه ش کاره که مه یسه ر نابی، پوله که کانی پشتی نه وه نده ره قن، ته ورداس نه بی، هیچ کاری لیناکات...!

مرۆڤە بێ خواردن ناحەوێتەو، گەر لەبەر برسێتیی و
بیچارەیی نەبێ، چۆن وا دەکەم، کە ی وا بپەرەحم و دلپەرەقم، بە
کلێل ماسییەکی کەسکی تۆخ چاک بکەم..! دوایی بپیارمدا
بە هیژیکێ زۆرە کاربکەم، تاقەت و ئیشی دەوێست. کە و تمە
سەر کلکی و سەولەکەم لە لووتی راکرد. پێستی زۆر رەق
بوو، بەلام لەگەڵ تەوژمی سەولەکەم و بەهەموو هیژیکمەو
توانیم، لووتەکانی هەلزیینم، ماسیش وەکو پیشیلەیی حەوت
روح وایە، هەر زیندوو بوو، نە دەمرد. بۆیە سەولیکێ تری
توندم لێدا.

خوین لە پەنجەکانم هاتنە خواری، نەمدەزانی، خوینی
دەستمە، یان خوینی ماسیەکیە. دوایی زانیم پەنجەکانم
نازاریان خواردوو و بریندار بوونە. گیانەوهری زۆرم ئی
خەبوونەو، بێزم لە جەستەیی ماسیەکی بۆو، زۆری نەما بوو،
فری دەمەو ناو دەریاکە، زۆر بێزم ئی بۆو..!

وەک خەلکی قرتاجەم کرد، بە کونیکی ژیر لووتەکانی
هەلمواسی، بە ئاسانی ریخەلۆک و ناو ورگی بە گوپی
وهربون، چەندین هیلکەشی لەهەناودا بوو، گازیکم لیگرت،

زۆر رەق بوو، ھېچم بە ددانە وە نەنوسا. گازى دووھمیشم
لىدا، ھېچم بە ھېچ نەکرد. گەرچى بېزىشم ئى دەبوو، بەلام
لەتېكىم جويى و بۇنىشى گېزى كىردم. تامى وەك تامى تۇي
كەنتدور شىل و لوس و بېتام بوو. پىرسىم، دەبى كەسى
ھەبوويىت، وەك من، وەك ئىستاي من، ماسى تەپ بىخوات.
بەدوو پارو تىرم خوارد، وام زانى ماسىھەكى گەورەى
سورورکراوھم خواردووھ. وەك رۇزى کارەساتەكەم لىھاتەوھ،
ھاتمەوھ دۇخى جاران، تىنووتىم كەم بوو، خواردنىشم
زۆر، لە ماسىھەكى گەورەى دوو مەترى درىژ ھەر دوو پاروم
ئى خواردوھ، زۆرم ھەلگرتووھ، پاشەكەوتى زۆرم ھەيە،
ئەوھيان كامەران و دلشادى كىردم. لە كراسەكەم لوولدا، تا
سەرما كارى لىنەكات، ھىشتا بۇن و خوینی پىوھ ماپوو،
بۇيە دووجارى تر لە ئاوەكەم وەردا، ديارە بۇنى ماسى زىدە
تىژە، بۇيە شاكىك گەيشتە سەرى. ماسىھەكە لەناو ئاودا بوو
كە شاكەكە پىرى دايە، سەرى لە دەمى ئەودايە و كلكى لە
مستى مندایە، كە زانىم زۆر ترسام، شلەژام، خۆم گىر كىرد،
ويستم رايكىشمەوھ، بەلام سودى نەبوو، ترسام، نەوھەك قۆلم
لەگەل ماسىھەكە قوت بدات و ئەتكەم بىكات. بەرمداو سەولېكم
تىگرت و لە لموزىم گىر كىرد، ئەويش نىوھى سەولەكەمى
قوتداو بە شكاوى رامكىشايەوھ.

بەشى نۆھەم

-1-

ئەوھندە توورە بېووم، پتت لىدابام، دەپەپىم. شاكىك،
يەك پارو خواردم شك دەبرد، ئەویشى برد، رقادى،
خواردنىكى بەلەزەت بوو، برسىيەتى ھەوت رۆژى بە دوو پارو
نەھىشت، تىرى كردم. ھەردوو سەولەكەم ئامادە كردبوو بۇ
شەپو تۆلە، خۇم بۇ كاتژمىرى پىنجى ئىوارە ئامادەكرد... با
بىتەو، دەبى تۆلەى خۇمى لىبىكەمەو...! وازناھىنم، ئەگەر
ھەردوو سەولەكەشمى لەسەر دابنىم. ئەم ئىوارەيەش، دەريا
رووى ھىمىن و پاكى، شىواو توورە بېووم، نىمىش باران
دەبارى، منىش لەبەر تىنوئىتىم و شەيدابونم بۇ قومى ئاۋ،
بىستىك زمانم دەرھىنا بوو، بىرم لەو كىردەو، سوود لە ئاۋى
بارانەكە وەرگرم، چى بكەم. كامىان لەبەر بارانەكە دانىم،
پىلاۋەكەم، كراسەكەم. ! بەلام سەرما تاۋى ھىناۋ گەيشتە
ئىسقانم، گشت گىانم تەر بوو، سەرمام بوو. دەريا شىت بوو،

تەوژمى شەپۈلەكان و ھىزى ئاۋەكە لە رۆژى كارەساتەكەى دەكرد، ھەر دەھات بەھىزتر دەبوو، بەلەمەكەم وەك پەلكەگويىز لەسەر ئاۋەكە ھەلدەقۇزىيەو، تا گەردنم ئاۋ ھات. بەمجۆرەم رابوارد، ھەتا پاش نيوە شەويكى درەنگ، ئاسمان ترسناك و تاريك خۇى دەنواند، كەشەكە، شىداربوو، خۇم راگرت، بەرگەم گرت، زۇرانبايىم لەگەل شەپۇلى شىتتا زۇرى خاياند، تا لە ناكاو، ئەو سەركەوت، منىش ژىركەوتم، بەلەمەكەم وەرگەپا، نوقمى ئاۋ بوو، وەك رۆژى كارەساتەكە، بە مەلە و كۆشش خەرىك بووم، دەبوایە كۆلنەدەم. لەو كاتانەدا، لويىس رۇنجىفۇم بەپىرھاتەو، ئەو كەلەمىردو پالەوانە. ئەو يەك دوو مەتر لە من دوور بوو نەمگەيشتى و خنكا. ئەدى منى بېھىزو برسى، چارەنووسم چى دەبى؟! باش بوو، بەلەمەكەم سەرئاۋ بۆۋە. بە دوو باسكە مەلە گەيشتمى و گرتەو. خۇم گەياندى.

ئەگەر وەرگەرپرائى بەلەمەكەم، بەم نىوۈ شەوۈ نەبوایە،
كاتى نەبوونى شاك و گیانەوەرە، ئەگەر كاتى عەسر و
ئىوارەيەكى زوۈ بوایە، ھەر ماسى گەورە و شاكەكان قوتيان
دەدام. پەرت پەرتيان دەکردم، رۆژى رەشيان نیشان دەدام.
دوۈ سەولەكەشم ئىوۈ خۆش زۆر مەمنون بووم بەوئەندە، باش
بوو لە ترسى سەرما. كراسەكەو پىلاۋەكەم لە بەرپوو، ئەگەرنا
ئەوانىشم لە دەست دەچوو...! سەولە شكارەكەم كەوتەو
دەست، لە ترسى ئەمجارە بەتوندى لە بەلەمەكەم بەست.
سەيرىكى تەوافەكەم كرد ديارپوو، واى نیشانەدا كەوا
ديسان سەرونخون دەبىنەو، بۆيە ويستم يەكسانى دروست
بەم، خۆم قايم كرد، بەلام سودى نەبوو، ديسان
وەرگەرپامەو، ئەمجارە، لەجاری پىشۈ خراپتر. لەبەر ئەو
لە ترسى وەرگەرپان توند خۆم لە بەلەمەكەم پەستابوو، بۆيە
ئەمجارە كە وەرگەرپام، كەوتە بن بەلەمەكە و گرىسى
بەستەوئەكەشم ئى گوم بوو، بە دەستىك گرانىەكەى بەلەمەكەى
سەرم كەمتر كەردەو بە دەستى دووهم ھەر لە گرىپەكە

دهگه پام، دوايي دۆزيمه وه، گريکه م، شل کرده وه دهرباز
بووم، نازا بوم، نه مهيشت زۆر بخايه ئي، نه گه رنا ده خنکام!!
پاش نه وه ي قورگم پر ئاوي سوپر ببوو، رزگارم بوو. له و
هموو بينه و بهرده دا، سه غله ت نه بووم، دهستم له به له مه که
هر به رنه دا که هه لسه مه وه، به له مه که م وه رگيرايه وه سه ر
پشت و هه وايه کي بيگه ردم به پري سييه کانم هه لمژي..

له رۆژى ھەشتەمدا، وامدەبىنى، كەمى باران دەبارىت و ئەگەر ببارىت، منى تەنيا و تىنو تىر دەكات و قورگم تەپدەكاتەو، لە ھەورە رەشەكەدا ديار بوو، بەلام لە بەدبەختى من يەك دلۆپەى لىنەھاتە خوارى، كاتژمىر بوە ھەشتى بەيانى، خوشيكرد، بوە سامالىك وەك ئاويىنە، ناچار قومە ئاويكى سوپرى دەريام خواردەو، بينيم تامى ناسايى بوو، دەستى خۆم شكاندەو، كەوا چەند رۆژە خۆم وا ھەراسان كردوو و شىتى قومە ئاويكم و ناخۆمەو..! دەريا شين و جوان بوو، ديمەنىكى رۆمانسى بيگەردى دەنواند، ناسۆكەى لووس و جوان، ھەر زىنەت بوو تەماشاي بكەيت. لەم خۆشیدە بووم، نەورەسىكى پيرم ئى بەدياركەوت، ھاتە سەر رۆخى تەوافەكەم. ئەم نەورەسە پيرە موژدەى نزيكبوونەو بوو لە وشكانى. نەورەسەكانى جاران، گەنج و بە تاقەت بوون و تاقەت و شكۆيان ھەبوو دوور برۆن و بگەپىنەو، بەلام، ئەم پيرە نەورەسە، دونياديدەيە، دەيزانى دوورناكەوئتەو، زۆر ناچىتە قولايى دەريا.. ماری چاوشين و رەزاسووكەى ھاوپىم بە بىرھاتەو، چۆن، يەكەمىن جار

پېكەوه چووينه سينه ماو زور له نزيك بوو، رووداوى
فيلمكهه بۇ تهرجمه دهكردم، تا دوام بۇ بكات و له بهر من
چو بووه، كه نيسه كاسؤليك و دعوى بۇ كردم. تا دووره
قهزاو به لا بم. له خودا پارابووه، بمپاريزيت. نه ونده ديقه تى
دهريام دابوو، هر زوو زانيم رهنگى گؤراوه..! نه وهيان
شادومانى كردم. به له مه كه م، خيراتر بوو، واتده زانى چهند
دهستم له گه له و سه و لم له گه له ده كه ن، يان ماتؤريكى
له سه ره..! خيرا ده پؤيشت، تيرث.. وام هزر كرد، هر په نجا
ميلم ماوه بگه مه وه سه رزه وى، دم ناده مى، هه لده ستامه وه
سه رپى ته ماشاى پيشى خوم ده كرد، وام ته ماشا ده كردو دلم
واى ده ووت، هه نو كه هه نو كه گؤپه كان ده رده كه ون، بوئى
ئاوه دانى و به نده ريكي لى ديت..!

بەشى دەيەم

-1-

شەۋى ھەشتەمىن، ئارەزوۋى ئۈستىم نەبو، لە كاتژمىرى
ئۆى شەۋدا و ھەتا ھەشتى بەيانى نەورەسە پىرەكە لەسەر
تەۋافەكەم بو، دلى خۇم دەدايەۋە بەۋەى پاش كەمىكى تر
دەگەمەۋە وشكانى. وامدەزانى بۇ خاك و خالىكى دياركراو
دەپۇم. بەبى ئەۋەى ھىچى تازەم ھاتبىتە پىش، ھەر ھىچ! بە
خۇپايى، وام ھزر دەكرد. ھەر نەورەسە پىرەكە و گۇپانى
رەنگى ئاۋەكە، وايان دەگەياند. سەرم بە سەۋلە شكاۋەكە
كردو لەگەل ھىۋاۋ ئەو وپىنانە خۇم لەبىرچوو.

"دەبى ئىستاش... ئاستى رۇيشتىم، لەگەل ھىلى فېرىنى
فېرۇكەكان بى...!" "ئەگەر وا نەبى و تۇزقاليك لامدابى، ئەۋە
يەكسەر دەگەمە كۆلۇمبىيا...!" "ئەگەر بۇ لاي باشووريش
پىچم كرديتتەۋە، ئەۋا خۇم لە كەنداۋى ئەنتىل
دەدۇزمەۋە...!" زەحمەتە بۇ منى تەنيا و ماندوو و برسى و

بئ قیبله نما، ریگا بدۆزمه وه.. زه حمه ته ،به لام وره م هه ر به رز
بوو و خو م سه غله ت نه ده کرد.

نیوه ی شه ویشم به سه ردا هات و روو داوی تازه نه بوون،
ئه ستیره ی جوان، ئاسمانی شینم له گه له و دلم ده کاته وه.
شه مالیش، به کزه فینکه که ی دلشادم ده کات و پیره
نه وره سیش له سه ر سه رمه و جار نا جار ی، دهن دو کیکی
هیواش له سه رم ده دات، وه ک ئه وه ی بزانی، سه رگه ردان و
ویلیم، بویه ئه زیه تم نادات. پپر به دل ئه و نه وره سه م
خوشویست ،ئه وه ی تر که خو اردم برسیم بوو، به لام ئیستا
په شیمانم، چه ندی بلئیت په شیمانم. ! ئه مه ش، ئه وه نده م
خوشده ویت.. ئه وه نده لام پپرۆزه، وه خته قووتی بده م. له گه ل
منا، ده جولا، که سه رو بیده نگ ده بوم، ئه ویش به سه ته زمانه کر
ده بوو..

به یانی زوو قاچه کانم در یژ کرد، ئه ویش هاته سه ر
قاچه کانم، هیدی هیدی دهن دو کی له پیلاوه لاستیقه که م
ده دا. به هیواشی گرتم و هاته ناو ده ستم، وه ک ساوا یه کی
به ناز ده ستم به سه ریدا هینا، گه رچی نیوه مردوو بیوم و
برسیه تی په کی خستبووم، به لام، بیرم له کوشتن و خو اردنی
نه ده کرده وه. به ده رکه وتنی تیشکی خو ری روژی نو یه مم،
به نده که ی ناو ده ستم ئازاد کرد. له شه قه ی بائی داو

رۆيشت.. تەماشام كرد ھەتا لە ئاسۆى چاومدا ونبوو. پشتم
لە تيشكى خۆرە گەرمەكە كرد، پۆرگەكانى پشتم، بە تيشكى
خۆرو ئاوى سویر، زۆر كولا بۆو، بۆیە برینەكان زۆر ببوون،
پشتم ببوہ پارچەيەك خوين و كيم، كە دەستم بۆ پشتم
دەبرد، پارچە گوشت و قەتماغەى لەگەل دەھات، چەرمى
دریژی لی-دەبۆو، لیچی ئى شۆر دەبۆو، دەم نادەمى،
ھەلدەستامە سەرى و تەماشای پشتم دەكردو ئاسۆى
چاوەكانم دوور دەبرد، هیواى موژدەى رزگار بوونم دەویست
بیبینم، بەلام! بەداخەوہ لە چا و ئیشان و ئەزیەت خواردن و
ریشكەو پيشكە زیاتر هیچی ترم چەنگ نەدەكەوت..!

هيوای دوازده سعاته که ی رابردووشم به فیرو چوو! بهیه کجار بی ئومیدو ره شبین بووم. سهد خوزگه م به مردن خواست، بیرم له مردن کرده وه، چۆن بمرم!؟ یان ده بی خۆم بکوژم، یان خۆم بخنکیئم، ناوم له دهفته ری ژیندا سپاوه ته وه، ته واو. چاوم له سه ری هک دانا، به خه یال گه یستمه لای هاوپی جوله که کم ماس نسس، کوتا لفرۆشیکی قسه خووش و هه رزانفرۆش بوو. له خه یاله که مدا له هوئی باتیک دانیشتبووین، له و هوئه دا، ژنیکی ئه ندام زراقی نازدار، سه مایه کی عه ره بی ده کرد، چه ند چه زی که ییت، له گه ل مؤسیقا که گونجاو بووین. چاک خه یال بیوین، هاوپی که م. زاروه ی کاستیتلیای ئیسپانی ده زانی، چاک له یه کتری حالی ده بووین. له و خه یاله دا بووم و له ناکاو کیسه ئیکی گه وره ی چوارمه تری ته ونی خه یاله که ی پچریم و کاته شیرینه که ی ئی تال کردم، به خه یالیش، وازمان لی ناهینن، ساتی کامه ران بین! ترسیکی کوشنده ی هاویشته دلم، که به رز ده بووه و سه رئاو ده بوو، که رته شاخیک بوو، زه به لاح و گه وره، که نقومیش ده بوو، چه ورپییه که ی له سه ر رووی ئاوه که

جېدەھيشت. دەستىدايە سەولەكەم، ھىچى تر شك نابەم. بۇ
پاراستنى خۇم لە ھەموو مەترىسيەك، ھەر سەولەكەم. ئا كە
مروڧ بىعارو جەربەزەيە، پېش دەمىك ھەزم لە مردن دەكرد،
بىرم لە خۇكوشتن دەكردەو.

ئىستاش ترسى مردنم گەيشتى، عەودالى، خۇپاراستن و
دەستوھشاندم، ئاي چەند ژيان لە مردن شىرىن ترە..!
كاتيش، ھىدى ھىدى، بەرەو دەرکەوتنى ماسى شاكى كافرم
دەبات.. لەبەر ئەو كەين و بەينە و لەبەر ئەو رووداوانە
ھەلكۆلىنى تۆمارى رۆژىكم لەسەر بەلەمەكەم لەبىر چوو!.
خىرا كلىلەكانم دەرھىناو ژمارەى رۆژىكى تال و چاوەروانى
ترم زياد كرد.!

لقى دارىك، يان پوشيك، له روژانى پيش كاره ساته كه،
له لام هيچي نه ده گه ياند، به لام ئيمرؤ، واته روژى نويه م، زور
ده گه ينى؟! دوينى به خه يال و ورده بيم زورم نه مابوو
بگه مه وه سهر زهوى و رزگارم بئ، وا ئيمرؤش به ديتنى لقه
دارىكى سهرئاو كه به ته وافه كه مه وه نوسابوو، زورى دهووت،
هيواي گه ياند، بونى ئەم لقه داره، به هزرى من، نزىكيه له
وشكانى، له كاتى خويدا هه زه تى نوح بالنده يه كى
به ره لا كردو كه گه پرايه وه سهر كه شتیه كه لقى ته پرى
زه يتونى كى له گه ل خويدا هينا بوو، كه هه زه تى نوح ئەمه ي
بينى، بزه ي هاتى و موژده ي دانى، كه وا زورى ان نه ماوه و
وشكانى هه يه..!

له مائه وه، ئيمرؤ قه شه كه مان، دوا نوپى مائئاوايى بو
كردم، پرسه كه م ته واوبوه، له سه د لاوه ليقه وماو و به دب ختم،
به س له وه نه بئ، كه وا ئيمرؤ ئەم لقه داره م بو هات، منى برسى
و گه ده وشك و ريخولنه مردوو، وا خواردنى بو هات، سه د
سوپاس و شوكرى ده وپت، لقه داره كه م، تام كرد، تامى تال و

تفت و ناخوش بوو. به لّام! بو من زور بوو، تامی گرنګ نییه،
بوونی گرنګه..

له منی بیکهس و به د به خت و بیه یوا، چی چاوه پری
ده کریت، که سیک به هیوای رزگار بونه، هیشتا خالیکی
نه هات بیته پیش..! وا چاکه و نویژی مردن بکه م. هیچ
دروازه و نیگام نه ماوه، بیجگه له نویژی مردن..!

بەشى يازدەھەم

-1-

ھەموو كەسى، ھەر بۇ يادگارى و بىرەۋەرى، يادى كۆن، يادى تال و شىرىنى دوينى بەبىرخويان دەھىننەۋە، وا منىش، باسكە مەلە و پەلەقازەى مردنى ھاوپىم لويىس رۇنجىفۇم دىتەۋە پىشچاۋ. ئەدى رۇژانى بىھىۋايى و مانەۋەى خۇم بە تەنبايى و ئاۋى سويىرى دەرياۋ برژانەۋەى برىنەكەى قاچم و زۇربونى پۇرگەكانى پىشتم و ۋەرگەپرانى بەلەمەكەم.. ھەموويانم بەبىرخۇم دەھىنايەۋە، چەندى بگىپمەۋە، تەۋاۋ نابى، ترسى شاكەكەۋ كوشتنى نەۋرەسەكە و زۇرى تر.. ھەموويان، ۋەك فىلمىكى سىنەمايى دىمەنەكانى دىنەۋە پىشچاۋم.

تارىك و روون بوو، كە ھەۋايەكى بەھىز ھەلىكرد، قاچم ژانى زۇر بوو، دەلەرزىم، خۇ منىش مروقم، گۆشت و ئىسقانم، ھەستم ھەيە ۋابوۋەومرىك بە تەنباۋ و سەرگەردانم، كە رووداۋەكانم بەبىردىتەۋە، زۇرى نامىنى مىشكەم بتەقى..

نيسقانه كانم به ژان كه وتبون، ههستم ده كرد، سه رم له به دهنم
گه وره تره.. كه خوږه لآت، هيليكى ترى ته مه نم راده كيشم و
دهبى چاره نوسم بگاته كينده رى، روژيكى تريش، دى و من
ته نيام و شهيداي وشكاني و مردنم!

لهبەر ژانی قاچم، کهوتمه سهرپشت، ههرچی لیده کهم،
ههر ژانی ههیه، دریژم کردهوه، ژانی ههر زوره، ویستم
ههلسمهوه سهرپیت، نه متوانی سهراوسهر بهربومهوه، سهرم
بهه روخی بهلهمهکه کهوت و چاوهکانم زهق بوون، لهگهل ئهه
ژانه قورسهش، کاتم ههر لهبیره، ته ماشای سهعاته کهم کرد،
بینیم، چواری بهیانیه، کاتی ته ماشای ئاسویه، ته ماشای
دوره. ! زور ته ماشای ئاسوی ده ریم کردبوو و هیچم چنگ
نه کهوتبوو، بویه به هیواوه چاوم له ئاسمان گیرکرد، بینیم
رهنگی گوپراوه، سوور بوه. ده ریا سه رمای ده نواند. ژانی
چوکم زورتر ده بوو، زوری نه مابوو له ژانا چاوهکانم
ده رپه ریت، بیجگه لهه ژانه، ژانه سه ریش هاته سه ری،
سه ریشم کهوته ژان. ! ههر ئه وه بوو نه فه سم ده هات، ئه گه رنا
مردوو بووم! چه زم له مردن زیاتر بوو نه که له ژیان. روژگارم
به سه روژ ژماردن و ژان و بیه وایی و شاک و شینی ئاسمان و
ئاوه کهش که سک بیوو.

به یانی چه ند وینه ی گه لاه لقی دارم له سه ر ئاوا بینی،
زانیم هی دارگوینه، به فیزه وه، گالته م به خو م کرد. دوینیی

شەۋىش تەماشاي سەماكەرىكى غەرەبەم دەكرد، دوینى لە
شارى موبىل بووم! ئەم شەۋىش لە مالمەۋەم. لە بۇگۇتا لەگەل
ھەقالەكانمدا، لە قوتابخانەى لاسال لە شارى فيلافىشانسو
بووم، ئىستاش زەوى دەبىنم، ئەگەر پىش چەند رۇژى بوایە،
يەكسەر، خۇم دەھاۋىشتە ناو ئاۋەكە و بۇى دەچووم..
واملىھات، ئەو سەرابەى پىشچاۋانم بە دىقەتەۋە بۇى دەچم،
كە دەچم.. نزىك دەبنەۋە! جارجارىش بە دوورى دوو
كىلۆمەتر دەبىنم.. لەو دووربونە و نزىكبونەدا، رووم
وەرگىپرا.. خۇزگەم بە مردن خواست. دىسان خەيال و
سەرابە! واى لىھات، بە رۇژىش خەيال دەبم، چۇن بەشەو
خەيال و خەونم دەھاتە پىش، واملىھات! گەۋالەيەك ھات و
ئاسمانىشىنى لىگومكردم، لەخۇرھەلاتەۋە، خۇشمويست،
لام پىرۇز بوو، لە شەۋدا دەترسام، بە رۇژ باشترم، گەرمەكە
قەيدى ناكات! نىگەران و بىزارم، شەو تارىكى و نامۇيى،
رۇژىش ژانە پىشت و زورانەۋەى پۇرگەكان. سەد لەعنەت لە
بەدبەختى و چارەپەشى خۇم! خۇزگە پارچە پارچە بومايە و
ھەر پارچەيەكم كەوتبايە لای ماسيەك، نەك توشى ئەم
نارەھەتتە بوومايە..!؟

بۇ سەرىنە رەقەكەم گەپام، باشە! سەرىنم بۇچىيە، خۇم
خەو ناچىتە چاۋانم، سەۋلەكەم شل كردهۋەو سەرم پىكرد،

كاترژمير بوه پيئنجى بهياني، بهم كازيوهيه زانيم وينهكان راستن و زهوييهكى كهسك و دريژ له روخي دهريادا دياره. دلشادو كامهران بوم، له خوشيا شاگهشكه بووم وهك نهو كاتانهى كه گلويى فروكهكانم لى دياربوون، كه نهورهسهكه م بينى، كه بينيم رهنكى ناوهكه گوپراوه.. ناي نهگهر دوو هيلكه و پارچهيهك گوشتم له پيش دهبوو، ناي نهگهر گلاسيك شيرم له بهردهما دهبوو..!

كهسكاييهكه، ههر دوو كيلومتر له من دوور دهبوو، سهولكه م دستمدايه، بهلام! من برسى و ماندوو سهوليكيشم شكاوه! نهدى ژانى ناولهپم، ژانى پشتم، خو من ههر دهرديكم نيبه..! بهلام، كۆلم نه داو بههيزهوه تاقه تم دايه بهرخوم و بهرهو پيشهوه چووم.

به سهولته شكاههكه وشه ماله فينكهكه، كه مي
چوومه پيش، كه دهچوومه پيشتر دارگويزهكان، گه ورهتر
دهبوون.

"داخي گرانم" گهر دوو سهولهكه نهفه وتابايه، ئيستا
خيترتر دهرويشتم "رويشتن بهيهك سهولي شكاه و زور
زهحمهت بوو.

كه زورتر رويشتم، توشي بهردهلاني بووم، كه قره تيژ و
تيشي دم تيژ، بويه به ناچاري خووم له بهلهمهكه ههلايه
خواري و بهلهمهكهم جيپهيشتم، مني برسي و ماندوو، دهبي
دوو كيلومهتر بهمهله بېرم، پيشتم دهزوريتهوه، چوكم ژان
دهكات، بهلام دهبي مهلهبكه!! كه ناو به پيشتم كهوت، هه موو
پورگهكان كهوتنه ژاني زورتر، كه كهوتمه مهله زورتر
ماندوو بووم!! بهلام ههستمكرد، وا بهرهو زهوي وشكاني
دهچم.. لههيووا نزيك دهبمهوه.. كراسهكهه له بهر كردبووهو له
پيشتم بهست بوو، قهيتاني پيلاوهكهشم توند بهست بوو بويه
ههردووكيان ئهركيان گرانتر كردم.. لهو تهنگاوييه،

زنجیره‌کە‌ی مە‌م خە‌ریک بوو دا‌کە‌نری، بە‌لام، چا‌پو‌کا‌نە بە‌دە‌مە‌م
گرت‌مە‌وە. وە‌ک شیی‌تی، مە‌م لە‌دە‌ریا دە‌نا، بە‌لام دە‌ر‌و‌یش‌تم،
ترسی ئە‌و‌ە‌شم بوو، ئە‌و‌ە‌ک شە‌نگ‌م لە‌بەر ئە‌م‌ینی و پە‌ک‌م
بکە‌و‌یت، بە‌لام، هی‌و‌ای ترم ئە‌ما‌و‌ە، بی‌ج‌گە‌ لە‌ مە‌لە‌کردن.. خۆ
بە‌لە‌مە‌کە‌شم دوور کە‌وت‌ە‌و‌ە.. دا‌ری‌ک‌م لە‌دە‌ست بوو هە‌ردوو
سە‌ری پی‌یس..!

به‌شی دوانزدهم

چاره‌که سه‌عاتیک بوو مه‌له‌م ده‌کرد، به‌قسه‌ی خوّم یه‌ک کیلوّمه‌ترم بپړوه، زه‌ویم، ئی‌به‌ده‌رکه‌وت، جوان‌جوان دیاریوو، بپروام کرد ئه‌مجاره‌راستییه، تیشکی هیوام بینی، دلخوش بووم، تیشکی خوّر ده‌تووت زیږه‌له‌نیو‌گه‌لاو‌لقی دارگوږیزه‌کان خوئی نیشان ده‌دام، زانیم گوږیزه‌کان، دارگوږیزی هیندین، گوندو ئاوه‌دانیم بینی، هیډی هیډی، خانوبه‌ره‌م بینی، بوه بیست ده‌قیقه‌ی ته‌واو‌وا مه‌له‌ده‌که‌م، زوّر ماندوو بووم، بپروام به‌خوّم هه‌بوو، هیږم دایه‌به‌رخوّم و ملمناو رانه‌وه‌ستام.

نیوه‌ی ته‌مه‌نم‌له‌ده‌ریا سه‌رفکرد، قه‌ت وه‌ک ئیستا، هه‌ستم نه‌کردوو ه‌که‌وا مه‌له‌وانزانی چاکم و مه‌له‌وانی پیروژه! ئیمرو نۆی ئاداره، وا نزیکت‌ده‌بمه‌وه، دارگوږیزه‌کانی گه‌وره‌تر دیارن، هه‌ستم ده‌کرد، تیشکی خوّر ماسولکه‌کانی ده‌ستمی به‌هیږتر ده‌کرد! ئاوی ده‌ریاش شیرین تر ده‌بوو. له‌وه‌ده‌ترسام، ئه‌و هه‌موو رهنج و کوښشه‌م

بەفېرۆ بچیت و تاقەتم نەمینی و پەکم بکەویت. بەلام خۆش
بەختانە، هیژم ھەر مابوو، دەچومە پیش و دار گویژەکان
قەبەتر دەبوون.

کەمیکی تر رویشتم، ویستم تاقی بکەمەو. بزانم قاچم
بەر لمی دەریا دەکەویت و پییەکانم دەگەنە بن ئاوەکە!!
بەلام، دیار بوو، هیشتا قول بوو هیشتا چونە پیشەوہی
دەویت، تاقەت و مەلەوانی دەویت. دارستانی چرو سەوزایی
زۆرم ئی دەرکەوت، دوو جاری تر، ویستم لەسەر پییەکانم
راوەستم.. دواجار، پاش دە روژ، راوەستم! قاچم بە خاکەوہ
نوسا..! راوەستم! قاچم بە لم و قورپی دەریا کەوت. رویشتن،
بە رووی شەپۆلا بو منی ماندوو و بیزار ئاسان نەبوو،
کاریکی قورس و ئەرکیکی گران بوو.. پانتۆل و کراسەکە
بەرم و مەدالیاکە دەم و ئەزیەتی پیلاوہکەم. ھەموویان،
کارەکیان زەحمەتتر دەکرد، خۆ ئەگەر، زوو خۆم رووت
کردبایەوہ، زۆر باش دەبوو، بەلام! دیارە ئەگەر مروژ لە
گەرۆوی مەرگیشدا بی، ھەر شەرم دەکات و حەز دەکات ھەر
پۆشتە بی..!

زۆری نە مابوو لەخۆیچم، ئاو تا پشتمنم ھات، بۆیە بە
ناچاری دووبارە کەوتمەوہ مەلەوانی ھەتا ئاستی ئاوەکە
گەیشتە رانم.. ویستم غار بەدم، ویستم شەقاوی گەورە

باویم.. بەلام ھېشتا، ئاۋەكەى تەۋژمى بۇ من ھەبوو.. خوین
لە چۆكم دەھات، بن نینۆكەكانم پېر قوم ببوون. ھەموو
شتەكانى پېشم دەسوپان، زەوى، دار، ئاۋەكە، وام ھەستکرد،
دەیانەوئیت قووتم بدەن، بەم دوا دوايیە، خەرىك بوو،
داۋەشیم! بەلام، دیاریوو، خەون و تارمايى بوون و لە ئاكامى
ماندووېونا دروستبوون. بەھەرھال! لەسەر دەست و لەسەر
چۆكان خۆم گەیانده سەر زەوى گشت گیانم خوین بوو،
شەكەت و نیوہ مردوو، ھیمن و مات
لېكەوتم و بیرم لە ھیچ نەکردەوہ.

نەمدەزانى پەنام بۆ كیندەرى بردییه، بە ئارەزوو و
ویستی خۆم نەبوو. كپ و سەرسام و ئەبلەق ببووم! كزەى
شەمال دارەكانى دەھەژاند، یارى شەپۆلى دەریاشم ئى نزیك
بوو. ھەر ئەوئەندە بوو سەرم دەجولاًو چاوم دەگىراو
چواردەورى خۆم پشكنى، بینیم، لە دورى بیست مەترىك
پەرژینیكى بە سیمی سەرتیژ دیاریوو، پچكۆلەیهكى بارىك و
پاشماوہى چەند گوژزىكى شكاوم بەدى كرد، خو ئەو
شتانە، بۇ من ھیچ بايەخیان نییە و كارم پىيان نییە، بەلام بۇ
من زورى دەگەیانده، ئەویش نیشانەى بوونى ئادەمیزادو
ژیانە..!

كاترژمير گه‌يشته شه‌شى به‌يانى، هه‌ر ده ده‌قيقه ده‌بوو
پالم دابووه، هه‌ندئ گويژى هينديم ديت، به‌خش خشوکه
بويان چوم، گه‌يشتمه دارىک و پشتم به داره‌که‌دا، ده‌ستم بو
گويژى هيندييه‌که دريژکرد، ده‌ستم گه‌يشتى و هينام.
هه‌لگيپرو وه‌رگيپرڻم کرد، وه‌ک نه‌و ماسيه‌ى که‌وا پينچ روژ
له‌وه‌وپيش له‌ناو ده‌ستما بوو، گويم له‌ قله‌قلپى ناوى
گويزه‌که بوو، گويم له‌ ناوه‌و زوريشم تينووه‌و نه‌وه‌ش زورتر
شه‌يداي ناوى کردم و زياتر تينووبووم، نه‌و گويزه سئ کونى
هه‌بوو، ناويشى تيدايه و تامه‌که‌شى خوشه، به‌لام شکانى
گويزه‌که ته‌ورداسيکى ده‌ويست، منيش له‌ کليله‌کان زياتر
هيچم شک نه‌دبرد، نه‌وه‌شم ده‌زانى شکانه‌که به‌و کليلانه‌ش
نه‌ده‌کرا، واته‌ گويزه‌که، بو من هيچ..! بويه به‌ ناچارويه‌وه
فرېمداو نه‌ويش بو ناو ناوه‌که غلوربووه‌و شلپه‌ى هات..!
له‌ دووره‌وه، سه‌گوه‌پري ده‌هات، گويم قوراخ کردو زه‌ينم
بو لاي ده‌نگه‌که راگرت، له‌ناکاو تيشكى زيويى ده‌رکه‌وت،
چاوم به‌ تيشكى که‌وت، ته‌ماشام کرد، بينيم، تيشکه‌که‌هى
جاميکى نه‌لمنيؤمى سه‌رشانى کيژيکى ره‌شه، سالدانه
سالدانه ده‌رويشت.

ده‌هات و منى نه‌ديبوو. له‌ دووره‌وه ته‌ماشام کرد، په‌له‌م
بوو، زوو بزانه‌ ئيره‌ کينده‌رييه، ويستم له‌ ئاکارى نه‌ودا

ناوچهکه بناسم، پرسیم! خه لکی جامایکا، ئه رخیل و هه موو
خه لکی دوورگه کانی ئه نتیلیم هیئایه وه پیش چاوی خۆم..
ده بی ئه وانه چ میلله تیک بن!؟ چ زمانیک تیگه ن! ده بی له
ئیسپانیه که ی من بگه ن، خۆ ئه گه ر له ئیسپانیه که م حالی
نه بیئ، ئه وایه کسه راده کات و ده ره ویتته وه و ئه و هه له شم له
کیس ده چی...! من که لکی هیچم نییه! وه ک مه لوتکه م، که لکی
جولانه وه م نییه، به ئینگلیزییه کی ره وان بانگم کرد.. وتم،
هیئپ می...! ئه ویش به زه قی ته ماشای کردم و هاوارم کرد،
هلۆهلۆ.. هلۆ.. دیار بوو، دوودل و سه رسام بوو، لای ئه و
عه نتیکه بوو، بپروای ئه کرد، رایکرد، هه لات، دوورکه وته وه و
دیسان به ته نیا مامه وه.. ته نیایی..!!

هه ر ئه وه نده بوو هه ناسه م ده هات، بیهۆش که وتم و له
په نا داره که هانکه هانکم ده هات، گویم له سه گوه ری بوو، خۆم
قیتکرده وه هه لسه م وه سه ری و به هیزی ده ستم خۆم
راگرت. نیگام ئاراسته ی لای سه گوه ره که کرد، یه ک دوو
ده قیقه راوه ستام، که م که م، سه گوه ره که نزیک ده که وته وه،
زانیم بوئیان کردوه، ده هاتن. ماوه یه ک، که شه که هیمن بوو،
هیچ ده نگه نه ما، بیجگه له گفه گفی با، هیچ ده نگه
نه ده هات، ئه بله ق ببووم، چاوه کانیشم نه ده تروکاند، ئه وده مه
کورتهم به ته مه نیکی دریز زانی، هه ر نه ده ره ویشتم. له ناکاوا!

زهلامیکی دریژو سهگیکی لاواز و کهریکم لی پهدابوو.
 زهلامهکه، تفهنگیکی لهشان بوو، سهیری کردم. سهگهکش
 هه بۆ لام دههات. ئهویش تفهنگهکهی لهشان کردهوهو
 لهبهرخۆمهوه وتم: لههه شوینی بم، تهنیا له کاریب نهیم، به
 ئیسیانی دواندم و پییم وت، یارمهتیم بده، چاوهکانی
 نهتروکاندو هه تهماشای دهکردم. دیار بوو تووره و پق لهدل
 بوو، زۆری نهماوو، گوللهیهکم لیبدات و بمکاته قوربانی
 گوللهیهک، سهگهکهشی دهیلیستمهوه، نهمدهتوانی دووریشی
 بخمهوه، تاقهتی ئهوهشم نهبوو، چوغهیهکیشی لیبکههم.
 دووباره، داوای یارمهتیم لیکردهوه، ئینجا قسهی کردو وتی:
 -چیت بهسههاتوو...!

ئهو دهیویست به ناسانی ژان وکویرهوهری ده رۆژهکهمی
 بۆ یاس بکهه. بۆیه هه ئهوهنده بوو نوزهم دههات وتم:
 -من لویس ئهلیخاندرۆ فیلاسکۆم، من دهریاوانیکی
 پاپۆری کالداسم. من له رۆژی(28)ی شوباتدا کهوتومهته ناو
 دهریا..!

وامزانی یهکسهه پریم دههاتی و له باوهشم
 دهگریت، وامدهزانی کهس نییه ناو و ناو نیشانم نهزانی، کهس
 نهماوه، ههوالی منی نهبیستی.. وامزانی به گهرمی له
 ئامیزم دهگریت. دلۆقانه بۆم دهسوتیت..! بهلام، ئهو هیچ

خۇي شىلو نەكردو سەگەكەشى لە من دوور نەخستەو،
 تەنگاۋ بووم، دەمويست، سەگەكەي چيتر برينى قاچم
 نەليسيئەو، ئەويش بە ساردى و بەسەرى لموزى وتى:
 -تۆ دەرياۋانى گواستەوئەي پەلەوهرىت، ئەوانەي
 پەلەوهرى گۆشت خۆر و بەرازيان دەفراند و ئەو سامانە
 گرنگەي ئيمەيان دەدزى.!"منيش وتم":
 -نەخىر! پاپۆرى ئيمە، پاپۆرەكەمان، كالداس تايبەتتە
 بە چەك و تەقەمەنى!؟ كە ئەم قەسەيەي بيست، تەنگەكەي
 دەستى لە شانى كردهو وتى:
 -دەچمە شۆستەي بەندەرەكەو پيويستم بە كلافەيەك
 سيم ھەيە، ھەركە گەرامەو ھەيە يارمەتت دەدم. وامزانى ئەم
 ھەلەشم لەكيس دەچيت، بۆيە پرسيم:
 -دەگەرئيتەو.. دەگەرئيتەو!
 -دەگەرئيتەو "وئەلامى دامەو"
 بزەيەكى ھاتى و كەرەكەي دايبە پيش خۇي و رويشت،
 ھەتا رويشتيش، سەگەكەي ھەر خەرىكى من بوو....
 -دوا پرسىيار، زەحمەت نەبى.. ئيرە كيندەرئيتەو!
 + "ھەر بە ريگاۋە" وتى: ئيرە، كۆلۇمبىيايە!

به‌شی سیانز ده‌هه‌م

-1-

ده‌ستم له‌گه‌پانه‌وه‌ی ئه‌و پیاوه شوشته، که‌گفتی
گه‌پانه‌وه‌ی دامی، وتی، ده‌گه‌پیمه‌وه‌و یارمه‌تیت ده‌ده‌م، هه‌ر
نه‌گه‌پایه‌وه، هه‌ر هیچ نه‌بی، سه‌گه‌که‌ی لی‌م پاس بکات و واز
له‌لیستنه‌وه‌م بی‌نی. ! سه‌گه‌که، که‌له‌خوین و کی‌م و ته‌پری
برینه‌کانم، تی‌ری خوارد، دوورکه‌وته‌وه، له‌دیارم و له‌سه‌ر
قوونان هه‌لتوروکاو کلکی بۆم ده‌جولاند.

پاش چاره‌که سه‌عاتیک، خو‌ی و ژنه ره‌شه‌که، دیار بوو
خیزانی بوو، گه‌پانه‌وه، باش بوو، که‌ره‌که‌یان پی‌بوو.
پرسیاری لی‌کردم، که‌وا ده‌توانم هه‌لسمه‌وه، ده‌توانم برۆم،
لینگم ئه‌رز ده‌گری.؟! منیش، ره‌زای خو‌م گران نه‌کردو وه‌لام
دایه‌وه، ره‌نگه، کو‌شش ده‌که‌م! هه‌لسامه‌وه، ویستم برۆم،
به‌لام له‌به‌ر بی‌هیزی سه‌راوسه‌ر که‌وتم، که‌زانیمان شه‌نگم

ئىيە، دەستى گرتم، ھەردووكيان، خۇي و خىزانەكەي، منيان
ھاويشتە سەرپىشتى كەرەكە و سواريان كردم.

دە رۇژ بى ئا و ھەوا بووم، دە رۇژە تىنومە و بەرگەم
گرتبوو، بەلام ئەو دەمەي لەسەر پىشتى كەرەكە بووم، لەو دە
رۇژە زۇرتەر شەيداي قومى ئاوى خواردنەوہ بووم. زۇر بى
شەرم، داواي ئاوم كرد. داواي ئاوى گويزى ھىندىم كرد،
داوام كرد گويزىكم بۇ بشكىنن، گەرچى ئەو وتى، بەداخەوہ،
تەورداسم لا ئىيە، بەلام راستى نەدەكرد. خۇم بينىبووم،
تەورداسىكى بە كەمەرىيەوہ شۆركردبووہ. من وامدەزانى،
ئەگەر گويزىكم بۇ بشكىنن و ئاوەكەي بخۆمەوہ، ئىسراحت
دەكەم و پىر بەدل دەلیم ئۆخەي. ! كە دوو كىلۆمەترىك
رۇيشتىن، بۆم روون بووہ، كەوا ئەو لەبەر تەندروسىم ئاوى
خواردنەوہم ناداتى، ئەو واى بە باش دەزانى، دەبى پزىشكى
بىريار بدات. ئەو دەيزانى، خواردن و خواردنەوہ بۇ من رەنگە
باش نەبى و سەخلەتم بكات..

زانىم كەوا لەلای ئەوان پزىشك ئىيەو دەبى بمگەئىنئىتە
شارى سان خوان دى ئورايما، ئەم شارەش، دوو رۇژە رى
دوورە! پاش رۇيشتنى نىكەي نىو سەعات، لە قەراخ
خانويەكى دارى سەر بە چىنكو منيان داگرت، لەگەل دوو
ژنى تر، ھەلىانگرتم و لەسەر جىگايەكى پاك و خاوين

دریژیان کردم. جامیک شلهی گهرمیان هیئا، به دهستی،
ژنیکیان، دلۆپ دلۆپ له دەمی کردم، به خواردنهوهی و
گهیشتنی ئەو شلهیه بۆ ههناوم، کهمی هیزو مهزاجم هاتهوه
سهرخۆ، تیژیوم، ئارهزووی چیترم نهما. که بهسههاتهکه
ههندیك گێپرایهوه، دیاربوو، هیچیان نهبیستبوو،
نهیانزانیبوو، من خنکاو، هیچیان لهو کارهساته جهرگپه
نهبیستبوو، ئەمهیان دلتهنگی کردم.

ئەو ژنەى دىلۇپ دىلۇپ ئاوى لە زارى دەكردم، لە دەمى دامەو، كە چىتر قسە نەكەم، كاتى ئەو نىيە! ئاوكەت بخۆرەو. قسەكانت بۇ دوايى، بۇ رۇژىكى تر هەلگەر. كە بۇنى چىشتم كرد، ئارەزووى خواردنم لا دروستبوو، بۇ پاروويەك خواردن، زۇريان ئى پارامەو، بەلام! وتيان: تا دكتورى تەماشات نەكات، ناكرى، زادى بچىتە هەناوت، نابى! تا پزىشكى دىلىيات نەكات، بىجگە لەو شلەيە، هىچ ناخويت. رۇژ درەنگ داھات و پزىشك هەر نەھات. داماسو ئىمتىلا، ئەو پىاوى منى هەلگرتەو، چوبوو بۇ شارى مۇلاتۇس و ناگادارى پۇلىس و لىپرسراوانى كردبوو، ئەوانىش هىچيان نەزانىبوو، وەك زانىم، رادىۇشيان هەبوو، بەلام كەسى و ايان نەبوو، گوئى لە هەوالەكان راگرىت و زەوقى بىستنى هەواليان نەبوو، ئەگەرنا خۇ هەموويان بە كۇمەل لە رادىۇكە كۇدەبوونەو.

مفەوەزىك و شەش پۇلىس بۇ رزگار كردن و بردنم ھاتىبون، ئەودەمەى ئەوان لە مولاتۇسەو گەيشتن، من چاك

خەوم لىكەوتىبوو، ئەو دەۋردە رۆژە ۋا نەخەوتووم، بەلام،
ئەوان ئاگادارىيان كىردمەۋە ھەلىيانگىرتىم، زۆرم لا ناخۇش بوو،
لەبەر ئازارەكانى ھەموو گىيانم، ھەزم نەدەكرد بىجولئىمەۋە.
رووناكى لايتەكانى دەستىيان، تىشىكى فائۇسەكان،
چاويان دەزوراندەۋە، خەلكىكى زۆرىشىم لى كۆبۇۋە، چ جا
ئەوانەى بۆ رىزگاركىردنم و چاودىرىم ھاتىبون، يان ئەوانەى
ھاتىبون تەماشام بىكەن، لە قەرەبالغىيەكە كەمى تەنگەنەفەس
بووم، پىشوم سوار و دلتەنگ، ۋەخت بوو بىخىكىم.
دىسان رۆيشتم، ئاى منى بەدبەخت و چارەپەش، دوازە
رۆژە ھەر دەپۆم، ھەر بەپۆۋەم، ھەر دەپۆم و نازانم لەكام
مەنزىم و كەى دەگەمەۋە دوا مەنزىل!

به ريگايهكي سهخت و هه وراز و نشيودا منيان برد.
لهسه تهخته داريك منيان بهرز پاگرتبوو. ههشت كهس منيان
لهسه شانيان دانا بوو، ههردوو كهسي لايهكيان لهسه رشان
بوو. زورم گه رما بوو، له گه رمي و رووناكي لايته و
فانو سهكان بيزار ببووم، ئه دي نارهحه تيم لهسه ر ئه و
تهخته داره، دياره بهختي من وايه، لهسه تهخته داريك بو
سه تهخته داريكي تر، هه ر ده روم. و امده زاني له ناو
زيندانكي تاريك و تهسكدام و ئازار ده دريم، هه ر نيو
سه عاتي، ئه م هه شته كه سه ده گوربان و هه شته كه سي تر
ده هاتنه بن داره كه و ديسان ده رويشتين. ئه وه يان، باش بوو
پارچه كيكي سوپرو ئاويان دامى. به م غه لبه غه لبه، به م
سوارو له سه رشانه، هه شته به ياني گه يشتينه شه قامه كاني
شاري مولاتوس. خه لككي ئه وه نده زور بو ديتن و پيشوازيه
هاتيوون به سه د مفه وه زو پوليس خه لكه كه په رته يان
پينه ده كرا..!

ھەر بابايە دەھاتە پيئش و ريگاكەشييان دەبەست.
مولاتوس، شارپكى بچوكى ماسيكرانە، شەقامەكانى تەسك و
باريك و تەنگەبەرن و ھەواى كەم بوو، منى ماندوو و
نەخۇشپيئش.. خەلك ھەردەھاتن. دەھاتنە تەماشام! لە شارى
مونتيريا بۇ ھاتوچۇ ھەفتەى دووجار فرۆكەيەك دەھات و
ھەوال و كالو پيويستىيەكانى بۇ دەھيئان، بۇيە ھەوالى من بۇ
مالەوھ و ھەوالى مالەوھش بۇ من، دوا دەكەويئت، من
چاوپروانى ھەوالى مالەوھم بووم، لە جياتى ئەوھ، خەلك بۇ
ديئتم دەھاتن، دەستەيەك دەھاتە پيئش و نيگايان دەكردم و
جيگاكانيان دەگۆرى و دەكشانەوھ و دەستەيەكى تر دەھاتن..
مزيان لەسەر ئەرزەكە داناو خەلكەكەش بۇ ديئتم پريزيان گرت.
دوو سال لەمەوپيئش لە شارى بۇگوتا، بە پەنجا سانتفؤس
خەلك بە كلؤفەوھ دەھاتن بۇ ديئتى دەرويشيئك، كەوا ماوھى نۇ
رۇژە لە قەفەسيئكى شووشەيى داخراو ژياوو، ئەويش بى نان
و ئاو ژياوو، بۇيە ببوھ پالندان و قەرەبالغىيەك ئەوسەرى ديار
نەبى، وا ئيستاش منى دە رۇژ لە دەريا ژياوى بى خۇراك و بە
ئەشكەنچە رزگارم بوھو خەلكيش، يەك لە دواى يەك، لە دوورو
نزىك، بە پەلە دىن بۇ ديئتم، بەلام، جياوازييەكەى ئەوھبوو،
خەلكەكە، بە خۇپايى تەماشايان دەكردم. كەسيش نەبوو،
بليت دابەش بكات و پارە وەرگريئت، ئەگەرنا، بازارم دەبوو..!

لەسەر ھەمان تەختەدار، منیان گواستەوہ بۆ شارى سان
خوان دى ئوریا، ئەمجارە، لەم ھەوارەدا، بېنەرۆ خەلک زۆرتەر
بوون، شەش سەد کەسک دەبوون...! منال و پیر، ئن
پیاو، گیانەوەر، کەر، گاو گۆلکیشیان.. ھاتن! بەو ریکایەدا
یەك رۆژ رۆیشتین، ھەر خەلک بېنى. پیاو سوارم بېنى. کە
خەلکەم دەبېنى، خەلکى لەش ساغ و تەندروستی باش و
چوست، دەبوژامەوہ، کەیفم پیاو دەھات! بېگومان،
ھەموویان تیرۆ پۆشتە بوون، ھەسوودیشم پیاو دەھات.
لەناو ئەو ھەشاماتەدا، دەنگى موسیقایەکم گوی لیبوو،
رادیویەك بوو، کە دەپۆیشتین، دیاربوو، دلۆپە ئاوەکان و کیکە
سوێرەكە، زەوقى خواردنى لا دروستکردبووم، بۆیە زۆر ھەزم
چووبوہ خواردن....!

کە گەیشتینە ناو شار، چیم بېنى، لافاوی خەلک، ھیرشیان
ھینا، شاریان چۆلکرد.. ھەموویان بۆ دیتنم ھاتن.. ھاتنە
پیش! دکتۆر ھەرتوگومیر، کە جەستەمى پشکنى و جوان و
ورد تەماشای کردم، بزەيەكى ھاتى و موژدەى لەش ساغى
دامى.. فەرۆكە پراوەستابوو، فەرموویان لیکردم و وتیان، بۆ
مالەوہو بۆ پراوەشى مال و منالەكەت بفرە.. فەرموو..

بەشى چواردەھەم

-1-

دە رۆژى مانەوھەم لە ناخى دەرياو لە پاناىي ئاسۆ
بەرىنەكەى، تەنياو سەرگەردان، بى ئاو و بى خۇراك بوو،
منى كرده پالەوان، خۇ ئەگەر خواردن و قىبلەنما و قولايى
ماسىگرتنم لایبە، يان ھەر چەند پاروھ زادىكم لەلایبە،
ئەدەبوومە ئەو پالەوانە! ئەو شەرە سەرەيەو بەرگرى و
دەردەسەريیە بۆ ئەوھ نەبوو. بېمە پالەوان، بەلكو بەس بۆ
ئەوھ بوو ئەمرم! رزگارم بى! لىم دەپرسن، رات چىيە، ئىستا
تۆ پالەوانى..!؟

بەوھ سەرسام و شاگەشكە دەبووم، پالەوانى چى؟. من
ھەر پياوھكەى جارنم، پالەوانى چى..! پالەوانىكەم
ئەوھندەيە، ئىستا چۆكم ژان ناكات. پشتم ناھىشیت، ھەر
وھك جارنم، ھىچ نەگۆراوم. برادەرە دىسۆزەكانم بە چاويكى
تر سەيرىيان دەكردم. منىش رق و بىزم لە چاوانيان
دەخویندەوھ..! من لە ژيانمدا ھىچ رۆژى، قەت! ھىچ ناخەزو

دوژمن و نەيارم نەبوو، ئەى ئەم خەلكە بۆ وام تىدەگەن.. بۆ؟! زۇرىش كۆششم بۆ ئەوە كرد، ھەموويان، ئەوھيان لەبىر بچىتەوھ كە من پالەوانم! بە ھەموو لايەك، واينكرد ناودارىم، خەلك ھەر بۆ دىتتم دەھاتن.. نەك تەنيا لە شارەكەى خۆم، لە شارەكانى ترى ولات، لە ھەموو جىھان، دەھاتن، رۆژنامەنووسى زۆر ھاتن، وینەگر، ھەوالنىرى ئاژانسەكان، ئاخافتنيان لەگەل كردم، وینەيان گرتم، ھەر بە غار دەھاتن، بەپەلە بوون، واين دەزانى گەنجینەيەكى بەنرخيان دۆزىوھتەوھ. واى لىھات، دەرگاوان و پۆلىس و دەستەلاتدارەكان خەلكيان بۆ دىتتم قەدەغەو سنووردار كردو بوارى ئاخافتن و دیدارو وینەگرتنم كەم بۆوھ.. منىش بەوھيان، بەم كارە، سەرسام بووم، بۆچى؟! من ھەر پياوھكەى جارنم.. ھەر ئەوئەندەم ھەيە، دە رۆژ لە دەريا بە تەنيا بوومە و ئىستاش ھاتومەتەوھ، تەواو، ئەوھيان چى تىدايە! بەلام، ئەوان بە شتىكى تريان لە قەلەم دەدا، وەنەبى كەسى منى نەدىتتى، پاش ئەوھ، ھەرچۆنىك بوو، بە فىل و بە ساختە، دوو رۆژنامەنووس ھاتن، خۆيان گەياندمى، يەكەميان سمىل زلىك بوو، نزيكەى پەنجا وینەى گرتم، دروھمىشيان، خۆى كردبووھ دكتورى دەروونى و والىم بەژوورى كەوت.؟!

دايك و باوكم و پزىشكهكان و برىنپىچەكان و ھەندى پاسەوانى تايبەت، بىجگە لەمانە، كەسى تر بۆى نەبوو سەرم لىبىدات و بىمدوئىنى و پرسىيارم لىبىكات..؟! رۆژىكىيان، پزىشكىكى گەنج، بلووزىكى سىپى لەبەر بوو، چاويلكە لەچا، لىم ھاتە ژوورى، ئەفسەرهكەى دەرگاگەم، داواى ناسنامەى لىكرد، ئەوئىش گىرفانى گەپرا و تى: بمبوورە، ئىمپرو، چ بەلگەنامەم ھەلنەگرتوو، ئەوئىش پايپىچا بۆ لای بەرپۆه بەرى نەخۆشخانەكە، پاش گاقىك گەپرانەو، ئەفسەرهكە و تى، ئەم پزىشكە، بۆى ھەيە ماوھى يەك چارەكە سەعات لە گەلتابى ئەو وتوئىژى نەفسىت لەگەل دەكات، پسپۆرى دەرووناسىيە، لە بوگۆتاو تەشرىفى ھىناو. بەلام گومانم ھەيە، رۆژنامەنووس بى، وا دەزانم ھەر ئەو و خۆى گۆرپو، منىش لىم پرسى، جەنابت، چۆن دەزانى ئەو مامۆستايە، رۆژنامەنووسە..! پزىشك نىيە!؟ لە وەلامدا و تى: پزىشكى دەروونى وا باو، سەماعەى پزىشكان ھەلناگرىت.. ئەو سەماعەى بە مىلى شۆپرکردۆتەو و گوايە پزىشكە..! بەلام، زىرەكەو بە قسەكانى خۆى بەرپۆه بەرى

نەخۇشخانەكەى قايىل كىرد، با يەك چارەكە سەعاتىك
بىمىنىتەوہ..!

منىش بىروام نەكرد پزىشك بى! بە رۇژنامەنووسىش
نەدەچوو، فەحسى كىردم، ھىچ قسەى لەگەل نەكردم، وىستى
فیل لە ئەفسەرەكە بكات، تا بە تەنیا جىمان بەئىلى، داواى
لاپەرەيەكى سىپى كىرد، بەلام! ئەفسەرەكە لەو زانائىر بوو،
خۇى نەچوو دەرى، بە پۇلىسىكى وت، كەوا پارچە
كاغەزكى نوسىنى بۇ بىنى، داواى لىكردم، وینەى پاپۇرىك
بكىشم، منىش بەجوانى وینەكەم كىشا، لە كۇتايىدا وتى:
فەرموو ئىمزاى لەسەر بكة، داواى وینەى خانوئەكى
بجوكى كىرد، منىش وینەكەم كىشا، دارمۇزىكم لەگەلىا كىشا،
وىستى پرسىارى بكات، بەلام ئەفسەرەكە، قسەكانى پىپىرى،
ئەویش فەحسىكى تىرى كىردمەوہ وینەكەى بىردو رۇيشت،
بەلام لە كاتى مۇلەتدراو زۇرتىر نەمايەوہ.

بەيانى زوو لە رۇژنامەى ئەلتىمبو وینەكەم بلاوكىرابوؤ و
نىشانەيەكى لە ناوہپاستى پاپۇرەكە كىردبوو، گوايە من لەوئ
راوہستابووم، بەلام من لە داواى پاپۇرەكە بووم، نەك
پىشەكەى.

بە رىپۇرتاژەكەى پزىشكە رۇژنامەنووسەكە، ھەوالى
مەسەلەكەم چاك پەرت و بلاوبۇوہ، خەلك بە گشتى لە

مەسەلەكەم گەيشتن. كە لە فرۇكەخانەى بۇگۇتا دابەزىم،
سەرۇك كۆمار، يەكەم پېشوازيكەرم بوو، دەستە دەستە
گەورە لىپرسراوان و پياوماقولان ھاتببون، سەرۇك ويستى،
گفتى ئەو ھەم ئى وەرېگىت، كەوا دەگەرېمەو ھە كارى دەرياو
پلەى ئەفسەرىشم دەدەنى، كۆمپانىياى دروستكردى
كاترژمىرى دەستى، پىنج سەد دۇلارى خەلاتكردم و
بلاوكرايەو كەوا، كاترژمىرەكەى دەستم لەم گەشتە سەختەدا
يەك چركە دوا نەكەوتووه، ھەرۈھا كۆمپانىياى دروستكردى
پىلاويش، دوو ھەزار پىزۇسى دامى، وتيان، كەوشەكەى ئەو
لەو ماوھىدەدا، بەقەد نووكە دەرزىيەك نەقرتاوھو ئەمەش
نیشانەى پتەويى و چاكى پىلاوھەكەيەو ناوبانگى باشى
كارخانەكەيە! لەگەل ئەوانەشدا، ھەزار دۇلارىشم لە خاوەنى
كارگەى بىنىشتى زارم وەرگرت و ھەقى بلاوكردەوھى
ھەوالەكەش لە تەلەفزىۇندا پىنج ھەزار بىزۇسم وەرگرت، بە
كورتى، ژيانى دەردەسەرى و ناخۇشىم لەو دە رۇژە
تەنبايىەو لە ترس و تەوژمى تاك و قوربەسەرىم بوو،
سەرمايەيەكى ژۇرو ناودارى زۇرتىر، بەلام؟! ئەگەر دە ھەندە
پارەى ترم بدەنى و سەد ھەندەش ناودارىم و سەرۇك
كۆماريش زۇرتىر رىزم بگرىت، من قايل نايم و نامەوى
جارىكى تر ئەم دەردەسەرىيە بىينم...! نامەوى... ھىچ....

بوومه پالەوان، ناو و رەنگ و دەنگم گەيشته هەموو سوچيكي جيهان، بەلام من مەسەلەكەم جاري هەر بە ئاساني وەرگرتبوو، لەگەڵ برادەرەكانم دەچوومه سينەماو لە چايخاڤەكاندا دادەنيستم، زۆرپيش خۆم دەرئەدەخست، ئينجا، رۆژانە چەندەها نامەو پەيام و تەلگراف و پۆستم بۆ دەهات. خەلكي ناسياو و بيگانە حەزيان بەديدارم دەکرد، لە بيريرا پارچە هەلبەستتيكي دريژو جوانيان لەسەر سەربوردەكەم نوسيبوو و ئيمزاي سي پيت يو. قى. سى لەسەر بوو گەيشته دەستم، لە شارى موبيلەو ماری چاوشيني هاوپریم نامەو وينەي رازاوہى بۆ دەناردم. بۆ پيرەتيكي بەزەوق و خاوەن ئەلبومتيكي زۆر، بەسەرھاتەكەم، وەك چۆن بۆ ئازانسەكانم گيپرابۆو، بۆ ئەويشم گيپرايەو. لە هەمووشيان سەيرتر، كەساني واش هەبوون، منيان بە گيل و شيت دەزاني، پرايان نەدەكرد. منيش دەپرسم.؟! ئەي ئەگەر وا نيبه، ئەم دە رۆژە لە كوي بووم. لە كوي بووم. ها..

بەرشەلۆنە شوباتي 1970

*لە شارۆچكەي بازياني كوردستاني باشور لە ناياري(1982)كراو بە كوردی و دووبارە لە حوزەيرانی(2000)لە سوید نوسراوئەو.